

P L A +
F O R M

İZMİR
KÜLTÜR
PLA+FORMU
GİRİŞİMİ
SÜRELİ
YAYINI

01

İzmir Büyükşehir Belediyesi
adına İmtiyaz Sahibi
Aziz KOCAOĞLU

Sorumlu Müdür
Ayşegül SABUKTAY AKTAŞ

Yayın Koordinatörü
Şervan ALPŞEN

İçerik Editörleri
Sarp KESKİNER
Elfin YÜKSEKTEPE BENGİSU
Borga KANTÜRK
Cenker EKEMEN

Grafik Tasarım ve Uygulama
Emre DUYGU

Kapak Fotoğrafi
Serkan ÇOLAK / Mahzen Photos ©

Katkıda Bulunanlar
Serhan ADA, Zeynep GÖNEN, Özge CALAFATO, MAHZEN PHOTOS, İzmir Akdeniz Akademisi
Kültür Sanat Danışma Kurulu toplantıları ve İzmirKültür İletişim Toplantıları katılımcıları.

Yönetim Yeri
İZMİR AKDENİZ AKADEMİSİ
Mehmet Ali Akman Mah. Mithatpaşa Cad. No: 1087 PK: 35290, Konak, İZMİR
Tel: +90 (232) 293 46 12 Faks: +90 (232) 293 46 10
kultursanat@izmeda.org
www.izmeda.org

Basım Yeri
MEDİFORM AMBALAJ MATBAA SAN.TİC.LTD.ŞTİ.
5627 Sok. No:37/A Çamdibi, İzmir
Tel: (232) 458 01 01

SAYI 1 . Birinci Baskı: Ağustos 2015 . Baskı Adedi: 3000

Ücretsiz dağıtılan PLA+FORM dergisi, bir İzmir Büyükşehir Belediyesi İzmir Akdeniz Akademisi yayınıdır.
Her hakkı saklıdır. Yazı, fotoğraf, çizim ve haritalar; yazılı izin alınmadan kullanılamaz.

© İzmir Büyükşehir Belediyesi

İÇİNDEKİLER

PLA+
FORM

İZMİR
KÜLTÜR
PLA+FORMU
GİRİŞİMİ
SÜREKLİ
YAYINI
01

BAŞLARKEN	03
RÖPORTAJ: AZİZ KOCAOĞLU	04
İZMİRİM: ÖZGÜL KILINÇARSLAN	08
PORTFOLYO: EZGİ YAKIN	11
İZMİR KÜLTÜR PLA+FORMU GİRİŞİMİ	17
"İZMİR KÜLTÜR POLİTİKASI"NA DOĞRU	19
BULUŞMALAR	21
K2 GÜNCEL SANAT MERKEZİ	28
LAB ALTERNATIVE ARTS	28
İZMİR MÜZİSYENLER DERNEĞİ	29
ESRA ÖZÇELİK	29
KAMERA SOKAK	30
PRAKSİS	30
GÜVEN İNCİRLİOĞLU	31
ÖMER DURMAZ	31
INPUT / OUTPUT	32
RAŞEL MESERİ	32
DAR(ALAN) ART	33
SOKAK SANATLARI ATÖLYESİ	33
HEZARFEN FİLM GALERİ	34
YENİKAPI TİYATROSU	34
TİYATRO VİYA	35
ÇİZGELİKEDİ GÖRSEL KÜLTÜR MERKEZİ	35
410 ARTS	36
SOKAK SANATÇILARI DERNEĞİ	36
ULUSLAR ARASI İZMİR KUKLA GÜNLERİ	37
METEHAN ÖZCAN	37
EFDAL SEVİNÇLİ	38
CANSU ERGİN	38
PORTFOLYO: ŞAFAK GÜRBOĞA	39
İZMİR'DEN	42
BİR SERGİ	42
TÜRKİYE TİYATRO BULUŞMASI, DOKUZUNCU KEZ "MERHABA" DİYECEK	44
DRINK & DRAW İZMİR: "ÇİZERKEN EĞLENİN!"	45
YARATICI FİKİRLER, İLHAM VERİCİ HİKÂYELER VE FERAH BULUŞMALAR	48
TANDEM, MATEMATİK KÖYÜ'NDE	50
EPHESOS: YİRMİ BİR YILLIK BEKLEYİŞ, MÜJDEYLE SONUÇLANDI	52
AKDENİZ'DEN	54
HOME WORKS 7: KÜLTÜR ÇALIŞMALARINA İLİŞKİN BİR FORUM	54
SANAT RUHUNA GENÇ "GIDA": MEDITERRANEA 17	56
GÖĞSÜNÜ AKDENİZ RÜZGÂRLARINA AÇAN BİR 21. YÜZYIL MÜZESİ: MUCEM	60
AKDENİZ ŞARKILARI	64

Sınırları Olmayan Akdeniz

“Sınırları Olmayan Akdeniz”, sanatçı Sabine Réthoré’nin hazırladığı bir harita. Harita, bir kültürel inovasyon projesi kapsamında üretilmiş.

Projenin amacı pek çok Akdeniz şehrinde birden insanların bir haritayı “halı” (3m.x9m.) gibi kullanarak “Mare Nostrum”da yürüyebildiği” eşzamanlı bir etkinlik yaratmak. Aynı zamanda aynı deneyimi yaşayan insanlar arasında bir bağlantı kurmak için webcam ve ekranlar kurup; insanların birbirleriyle sınırlar olmadan konuşmaları da sağlanacak. Harita, etkinliğin gerçekleşeceği ülkelerin alfabelerine uyarlanarak (Latin, Arap, Kiril, ...) insanların Akdeniz havzasına ilişkin yeni bir sunumu deneyimlemelerine olanak sağlayacak. Sanatçı Sabine Réthoré farklı Akdeniz kentlerinde, bu projeye ev sahipliği yapacak ortaklar arıyor.

Projenin web sitesi: <http://www.mediterraneesansfrontieres.org/projet1.html>

BAŞLARKEN...

İzmirli ve İzmir için düşünen yüze yakın bilim, sanat ve kültür insanının katılımıyla 24 Ekim 2009 tarihinde düzenlenen İzmir Kültür Çalıştayı'nda kent için yeni bir vizyon saptandı. Bu vizyon, İzmir'in **"demokratik ve katılımcı yöntemler benimsenerek", "dışa açık ve Akdeniz kentleriyle iletişim içinde",** bir **"yenilik ve tasarım kenti olma-sı"** temellerine dayanıyordu.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, bu çalıştayın ardından **"Akdeniz'in Kültür, Sanat ve Tasarım Kenti İzmir"** vizyonunun hayata geçirilmesinde öncü rol üstlenmesi amacıyla İzmir Akdeniz Akademisi'ni oluşturdu. Bir düşünce kuruluşu ve demokratik platform olarak faaliyet göstermek üzere 24 Eylül 2013 tarihinde resmi açılışı yapılan **İzmir Akdeniz Akademisi**, şehirdeki entelektüel birikimi bu amaçlar doğrultusunda harekete geçirip yenilikçi modeller geliştirmeyi, tüm bu süreçleri demokratik ve katılımcı yöntemler benimsenerek gerçekleştirmeyi hedefliyor.

İzmir Akdeniz Akademisi, öncelikli olarak kenti harekete geçirmeyi amaçlayan dört alanda faaliyet gösteriyor: İzmir tarihinin bir Akdeniz kenti perspektifiyle yeniden ele alınmasına olanak sağlayacak **tarih**; İzmir'in yenilik ve tasarım potansiyelini ortaya çıkartacak **tasarım**; sürdürülebilir bir kent hedefiyle **ekoloji** ve İzmir'in Akdeniz'de bir kültürel merkez niteliği kazanması hedefiyle **kültür – sanat**. Akademinin düşünce kuruluşu ve demokratik platform olma niteliğinin gereği olarak, bu dört alanda kendi konusunda uzman koordinatörler ve danışma kurulları gönüllü olarak çalışıyor.

Doç. Dr. Serhan Ada'nın öncülüğünde 2013 yılından itibaren çalışmalarına başlayan İzmir Akdeniz Akademisi Kültür Sanat Danışma Kurulu, kentin

kültür sanat politikasının ana hatlarının kolektif bir biçimde oluşturulmasını konu eden, her toplantıda yeni katılımcılarla genişleyen ve İzmirli akademisyenlerin, sanatçıların, kültür insanlarının yer aldığı esnek bir yapılanma. Kültür Sanat Danışma Kurulu toplantılarında, kentin kültür sanat hayatında sıçrama yaratacak programların hazırlanması amacıyla bir çalışma grubu oluşturuldu.

Kültür Sanat Çalışma Grubu, bugüne dek İzmir Akdeniz Akademisi'nde ortaya çıkan düşünsel emeğin sonucunda temelleri 2012 yılında kıyı projesi döneminde atılan, İzmir Kıyı Tasarım Grubu'nun bir yönetim modeli olarak sunduğu "İzmirKültür Pla+formu Girişimi" fikrini geliştirdi. Kısaca İKPG olarak isimlendirilen bu girişim, İzmirli kültür sanat aktörlerinin birbirleriyle iletişimini güçlendirmeyi, kültürel üretimlerini daha görünür kılmayı amaç edinmiş bir altyapı çalışması.

İKPG, ayrıca kentin kültür tüketicisinin etkinliklerin sadece izleyicisi değil; katılımcısı da olduğu yeni iletişim modelleri yaratmayı, yerelden Akdeniz boyutuna evrilecek bir çatı yapılanmasına öncülük etmeyi, yani bir diğer deyişle İzmir için kolektif bir kültür sanat platformuna temel oluşturmayı hedefliyor.

Birinci sayısını sizlerle paylaştığımız "Pla+form", İzmirKültür Pla+formu Girişimi'nin somutlaşan ilk adımı. Kentte kültür ve sanat üzerine düşünen, üreten, çalışan insanların değerli katkılarıyla güçlenecektir.

İyi okumalar diliyoruz.

AZİZ KOCAOĞLU

ELFİN YÜKSEKTEPE BENGİSÜ
SARP KESKİNER

Uzun zamandır bir araya gelip, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı sayın Aziz Kocaoğlu'na Kültür Çalıştayı ve Kıyı Tasarımı Projesi'nden bu yana devam eden sürece ve İzmir Akdeniz Akademisi çatısı altında tarih, tasarım, ekoloji ve kültür sanat alanlarında yürütülen çalışmalara dair sorularımızı sormayı istiyorduk. Kendisi bize rahat bir zaman ayırdı; keyifli olduğu kadar, epey zihin açıcı bir sohbet gerçekleştirme şansı verdi.

BİR CAZİBE MERKEZİ OLARAK İZMİR

Hem birbirimize, hem başkalarına İzmir'i tanımlarken bir çok kavram kullanıyoruz. "Fuarlar kenti" diyoruz, kentin denizle ilişkisinden yola çıkarak çokkültürlü geçmişinin altını çizerek şekilde "liman kenti" tabirini kullanıyoruz veya Türkiye'nin kültür sanat hayatında sıradışı, esnek bakışlı işler çıkaran sanatçıların önemli bir kısmının İzmirli olduğundan yola çıkıp, yeri gelince bununla tatlı tatlı övünüyoruz. Peki İzmir için "kültür kenti" tanımını ne zaman ilk sırada kullanabiliyor olacağız? Bu soruyu kendisine sorduğumuzda, başkan bize pek

de beklemediğimiz açılardan bir büyük resim çizdi.

"İzmir bir kasaba değil; bir metropol. Metropoller; tek sektörlü olamaz. Metropollerin herhangi bir konuda hatta belirli bir sektörün altında kümelenerek aşama kaydetmesini bekleyemeyiz. Tüm bunlar, İzmir için de geçerli. İzmir; yüzyıllardır gerçekleştirdiği büyüme, varlığını limanına ve Ege bölgesi'nde üretilen verimli tarım topraklarına borçlu. Ticaret bu sektörle gelişmiş, liman da öyle. Doğal olarak liman, kentin başta Akdeniz olmak üzere tüm Avrupa ile entegrasyonunu sağlayan bir etken olmuş. Tarım dün de vardı, yarın da var olacak; daha da gelişerek ve çeşitlenerek. Ticaret ve sanayi de müthiş bir hızla geliyor. İşte bu üçlü; tarım, ticaret ve sanayi, bizim kent olarak zaten elde saydığımız sektörler. Bunların dışında kentin alternatif turizm olanakları yaratan doğal güzellikleri, iklimi, hem merkezi anlamda hem de hinterland anlamında dünyanın en geniş ve önemli arkeolojik parklarından birine sahip olması gibi başka avantajları var. Bunlardan başka, insanının belirli bir bilinç düzeyine sahip olması, iyi eğitilmiş zengin insan dokusu, çok genç bir nüfus barındırıyor olması, İzmir'e üç sektörde daha büyüme ve sıçrama olanağı sağlıyor: Nitelikli hizmet sektörü, mutlaka çeşitlendirilmiş bir turizm sektörü ve olmazsa olmaz, kültür sanat. Kente baktığımız zaman, bize göre, bu üç

Fotoğraf: Cenk Ekemen

sektörün hak edilenin gerisinde, potansiyelin altında kaldığını tespit ediyoruz. O zaman biz limanı büyötmeye, tarıma daha çok destek vermeye ve ürünleri çeşitlendirmeye, sanayi alanında daha çok yatırım yapmaya ve çekmeye çalışırken marka kent olma yolunda gelişmeyi bu üç potansiyel sektörde görmek durumundayız. Bizim bir fuar geleneğimiz var; bunun yanına kongreleri eklemek istiyoruz. Bizim Agamemnon Kaplıcaları'ndan bugüne miras kalan, Bergama'ya dek uzanan geniş bir bölgede sağlık kenti olmaya dair kadim bir birikimimiz var. Turizm alanında Efes'ten İnciraltı termallerine, kum, deniz, güneş denince dünya markası olmaya aday sahil ilçelerimize uzanan müthiş bir potansiyelimiz var. Şöyle bir baktığınızda, bu alanlarda altyapı çalışmaları tamamlanmadığında, mevcutlara eklenen bu üç sektörle İzmir büyük bir sıçrama gerçekleştirecek. Bunların hepsi oldu diyelim; eğer bu kentte kültür sanat yoksa üç ayağın biri eksik kalır. Fuarı Gaziemir'e taşıdık, böylece Kültürpark'ta adına yakışacak bir düzenlemeye gidebileceğiz. Sergileme alanlarının, büyük kapasiteli performans merkezlerinin, kültür sanat alanında İzmir'i akademik anlamda dünya kentlerine bağlayacak kongrelerin, çalıştayların yapılabileceği altyapı çalışmalarını tamamladık ve ihale sürecini başlatıyoruz. Mavişehir'de denize sıfır, kentin deniz kimliğiyle örtüşecek bir opera binası inşa edeceğiz.”

Bizler İzmir'in kültür hayatı nasıl çeşitlenebilir, engeller nasıl beraberce aşılabılır, algılar nasıl değiştirilebilir ve mevcut üretim nasıl daha geniş bir görünürlük kazanabilir

diye kafa patlatıyoruz ama bir de başkana soralım istedik; kendisi ve hep “belediye” diye tanımlayıp geçtiğimiz yapı, İzmirli kültür üreticilerinden neler bekliyor?

“Biliyorsunuz; bizim için katılımcı belediyeçilik çok önemli. Tarım, sanayii, turizm kadar kültür sanat, tasarım, moda gibi alanlarda da mümkün olan her aşamayı forumlar, danışma toplantıları düzenleyerek, bunları yürütecek yapılar oluşturarak belirliyoruz. Kendi alanında hem sahadaki problemlere vakıf, hem de bunların nasıl beraberce aşılabileceğine dair kafa yoran herkesin bu sürecin içinde olmasını istiyoruz, bunu teşvik ediyoruz. Akıllı ve bilimi rehber edinmeden, tecrübeye ve uzmanlığa saygı duymadan, çok sesliliğe tolerans göstermeden, evrensel ahlâk ve hukuk kurallarına uymaktan kaçınarak, sosyal duyarlılıkları kulak arkası ederek, katılımcı bir demokrasi anlayışının üstünden atlayarak hiç bir kentin uzun süre, sürdürülebilir şekilde yönetilebileceğine inanmıyorum. O yüzden kültür üreticilerinden, yöneticilerden beklentim; yaratılan her fırsatta bu sürece aktif katkıda bulunmaları ve özgürce fikir, proje üretmeleri.”

AKDENİZ'İN GÖZBEBEĞİ OLMAK

İzmir, şimdilerde Egeliliğini de aşıp fokus büyöterek Akdenizliliğinin altını çizmeye başlıyor. Şehirde konuşulan her yeni projede, ortaya sürölen her yeni fikirde Akdenizli olmaya dair taze ve dinamik bir yaklaşım beliriyor. Liman kenti olmaktan kaynaklanan katman katman kültür birikiminin kentin medeniyetine yön verdiğini düşündüğümüzde, bugünkü

İzmir'in Akdenizle ilişkisi ne derece derin ve verimli acaba?

“İzmir Akdeniz Akademisi'nin ortaya çıkış sebebi de bu soruya yanıt aramak; buna dair uygulanabilir stratejiler geliştirmek. İzmir 70'li yıllarla 2000'li yıllar arasında bir durağanlık yaşadı. İnsan veya aile hayatında olduğu gibi şehirlerin hayatında da böyle dönemler olabiliyor. Bunun çok çeşitli nedenleri vardı; İzmirli bir süre bu durağanlığın sebeplerini konuştu, tartıştı ve bunu aşmak için çareler aradı. Bizim ilk göreve gelme sürecimiz de bu dönemiyle örtüştü. Biz de herkese aynı nazarla bakarak, taraflı ve ayrıştırıcı bir siyaset izlemekten kaçınarak İzmirlilerin bize neler önerdiğini, söylediğini kendimize rehber yapıp kentte bir sinerji yaratmaya çalıştık. İzmir, tarih boyunca Akdeniz ticaret yolları sayesinde büyümüş, gelişmiş; kültürel anlamdaki zenginliğini böyle kazanmış. Kenti tekrar Akdeniz ile büyütmek durumundayız; havza ülkeleriyle her türlü ilişkimizi bu perspektiften bakarak canlandırmalıyız. Bunun kaçınılmaz ilk aşaması ise önce İzmir'i parlatmak, bir cazibe merkezi hâline getirmek. Bunun için de her türlü avantajımız mevcut.”

Körfez sahili boyunca Kıyı Tasarım Projesi sürecinde planlanmış, şimdilerde hızlı bir ivmeyle hayata geçirilen yeni düzenlemeler ortaya çıktı: BİSİM, kesintisiz bisiklet yolu, denizle direkt ilişki kurmamıza destek olan kent mobilyaları ve seyir iskeleleri... Denizimiz neredeyse yüzülebilir noktaya geldiği için olta balıkçılığı almış başını gitmişken, biz ne zaman yüzeriz diye heyecanlanırken, daha ne gibi düzenlemeleri bekleyebiliriz?

“Kıyı Tasarımı Projesi ve yüzülebilir bir körfez yaratmak adına bundan bağımsız düşünmemiz gereken Büyük Körfez Projesi, süreci devam eden seyir terasları, bütünsel bir stratejinin parçaları. Kıyı Tasarım Projesi'nde ciddi bir gecikmemiz var; hızlanabilmek için önümüze çıkan engelleri aşmaya çalışıyoruz. Belediye olarak hızla hayata geçirilebilirlik anlamında bir öncelik listemiz var. Ayrıca Kemeraltı – Agora – Kadifekale gibi bir aksımız var; eski kent. Bu eski kenti, orada yaşayan insanlarımızı da mağdur etmeden koruyarak, bir şey inşa ederken başka bir şey zarar vermeden bölgeyi daha yaşanılır hâle getirerek, cazibesi yüksek bir turistik rota yaratarak ortaya çıkarıyoruz.”

Bu büyük resim üzerinden düşünmeye başlayınca, doğal olarak İzmirlilerin daha akışkan bir biçimde kültürel aktivitelere ulaşabilmesi, kültür üretimine ve tüketimine katılabilmesi konusu aklımıza geliyor ve kültürel yoğunlaşmayla ulaşım ağı ilişkisini nasıl tasavvur ettiğini merak edip soruyoruz.

“Burada kentin coğrafi sınırlarına bakmamız gerekiyor. Doğusu batısı kısa ama kuzeyi güneyi uzun bir şehirden bahsediyoruz. Doğu yönüne doğru yaklaşık otuz kilometrelik bir hattı tamamlayabiliyoruz ama kuzey güney aksında Torbalı – Alağa'yı birbirine bağlayabildik henüz. Selçuk ve Bergama iki hedef destinasyon. Bunlar da tamamlanınca büyük bir nüfusun merkeze ve merkezin diğer ilçelerine ulaşımı kolaylaşacak. Kültürel katılım anlamında önemli bir avantaj ortaya çıkacak. Selçuk'u, Şirince'yi ziyaret eden, neredeyse iki saat sonra Bergama'ya ulaşabiliyor olacak”.

“AH, İZMİR'E DÖNSEK Mİ ACABA?”

Daha çok kazanmak, daha ileri bir kariyer durağına varmak, kültürel anlamda daha aktif şehirlerde üretmek için bu şehri bırakıp bırakıp gidiyoruz, hatta başka ülkelere göçüp duruyoruz. Orada kendi derdimize düşüp, yeni bir hayat kuruyoruz ama her sabah kalktığımızda İzmir'e bir özlemle uyanıp, lafı açan herkese İzmir propagandası yapıp hayatımıza devam ediyoruz. Kalplerde sıkı sıkı saklanan bir sevgili gibi İzmir; iyi güzel de diasporadan kente kesin dönüş yapmayı hayal edenleri cesaretlendirecek bir kent politikası var mı acaba?

“Yaratıcı ve genç bireylerimizi sürekli İstanbul'a ve yurt dışına göç vermişiz. Yurtdışına ciddi miktarda göç veriyor İzmir. Az önce sıraladığım sığrama yaratacak hamlelerle bağlantılı, bunun tersine dönebilmesi. Yerelde kalkınma dediğimiz şey de bu: Siz kenti ekonomik anlamda, yaşam kalitesi anlamında kalkındırıp bir sinerji yaratabilirsene, insanlar o zaman bu kente yatırım yapmaya başlar. Eline İzmir dışında çalışarak kazandığı paraya yakın bir para geçebileceğine inanırsa, dönecektir şehrine. Burada daha makûl maliyetlere üretebileceğine inanırsa, gelip yatırım yapacaktır veya mevcut işini buraya taşıyacaktır. Daha sağlıklı bir yaşam yaşayabileceğine, daha kaliteli beslenebileceğine inanırsa, gelip buraya yerleşecektir.

Fakat bu hususlarda gereken dinamizmi bizler belli bir mertebeğe getirmeden, buradaki iş olanaklarını çeşitlendirmeden insanlara 'haydi hemen gel kardeşim, burada otur; şu kadar paraya mahkûm ol' diyemeyiz. Kentsel kalkınma 'şu eksikleri tamamlayayım, gerisi olur' diyerek yola çıkılacak bir konu değil. Sinerji yaratmayı sürekli vurgulama sebebim de bundan. Hep beraber. Bütün sektörler, bütün İzmir; bu yolu ancak birbirimize dokunarak kısaltabiliriz. İşte o yolun kısaltıldığını görenlerin buraya kesin dönüş yapacağına, işini, kariyerini, üretimini taşıyacağına inanıyorum.”

Son yıllarda kente dair dışarıdaki algının çok değiştiğini düşünürsek, İzmir'in bir özgürlükler kenti olduğuna, “bu ülkede insanca ve keyifle yaşanacak tek kent” olduğuna dair imajını hızla yükselttiğine tanık oluyoruz, dost sohbetlerinde. “İzmir bana İstanbul'da kazandığıma yakınına verse, bu şehirde bir dakika durmam” diyenler ilk fırsatta şehre geri dönüş sinyali verirken, İstanbullu kültür sanat üreticisi kimi önemli ismin Foça ve Urla başta olmak üzere merkeze yakın sahil kasabalarına yerleştiğini görürken, bir de başkana soralım istedik; “İzmir'e dönüş”, “İzmir'e kaçış” eğiliminin sebebini.

“Bir kere bu kent, güvenli bir kent. İkincisi, insan kalitesi anlamında İzmir'in Türkiye'de bir benzeri yok. İklimsel avantajı var; ferah ve ışıklı bir kent ve insanların suretinde de bu sıfatlara rastlıyorsunuz. Kozmopolit geçmişinden ve mübadelelerden bu yana Avrupa'dan, son altmış yıldır da Türkiye içinden aldığı göçten dolayı farklı kimliklere tolerans gücü çok yüksek bir kent İzmir. Yoz değil. Kendine göre oturttuğu bir yazılı olmayan kurallar manzumesi var. Kadınların sosyal hayata, iş hayatına katkısı çok yoğun. Çocuk yetiştirmek için rahat, sokağı huzurlu ve ekonomik bir şehir.”

“Aman sende diyen bir şehir değiliz; politik ve sosyal açıdan hoşumuza gitmeyen ne varsa İzmir halkı olarak tavrımızı her fırsatta topluca koyuyoruz. İzmir'e yerleşen insanlar, iki üç yıl içinde kendilerine dayatılmayan bu yaşam biçimini benimseyip, hızla ve huzurla kendini İzmirlileştiriyor. Gece sahile çıkın; her gelir grubundan insanlar beraberçe eğleniyor, birbiriyle tanışıyor ve vakit geçiyor. Kimse kimseyi ayırd etmiyor. Bu şehirde doğal ve

“Beraberce ve birbirimize dokunarak ilerlersek, aşamayacağımız hiçbir engel yok.”

kompleksiz bir birlik beraberlik duygusu var. Herkes eşit olduğunu hissediyor. Bu beraber vakit geçirme hâlini çok önemsiyorum. Diğer metropollerde sık rastlanan bir durum değil bu. Çünkü insanlar birbiriyle kaynaştıkça birbirini tanıyor, birbirini seviyor ve bu kente ait hissediyor. Bunun sonucunda da doğal bir dayanışma, doğal bir barış hâli ortaya çıkıyor. Hep bahsettiğim sinerjinin de kaynağı işte bu. Kamusal alanlar bu yüzden çok hayati. Bu alanları daraltırsanız, insanlara nefes alacak yer bırakmazsanız, onların o alanlarda vakit geçirmesini engellerseniz kentliyi dar sokaklara, apartmanlarına hapsetmiş olursunuz. İzmir'in her noktası hepimizin; hepimizin her noktada hakkı ve emeği var.”

ÖZGÜL KILINÇARSLAN

BORGA KANTÜRK

Kendini nasıl tanımlıyorsun; çalışma alanlarını öğrenebilir miyiz?

Sanat fakültesinde akademisyenlik yaparak para kazanıyorum ve kazandığımı araştırmak, üretmek ve yazmak için harcıyorum. Biraz sanat yazarı, sergi yapımcısı ve sanatçı; çokça da araştırmacı akademisyen diyebilirim.

Güncel üretim pratiğini ve çalışma alanlarını düşünerek soruyorum; odaklandığın meseleler ve içerikler neler?

Ekim - Aralık 2013 döneminde DAAD bursuyla gerçekleştirdiğim, araştırma tabanlı bir sanat projem vardı. Vardı diyorum; çünkü bu proje benimle birlikte yolculuklar yaptı, kimi duraklardan yeni yükler aldı ve kimi duraklarda yüklerini bırakıp değişti, dönüştü... Ama proje, hâlâ yoluna devam ediyor. Ahmet Mithat ve Sabahattin Ali'nin Berlin ile ilgili metinlerinin izini günümüz Berlin'inde sürdürdüm. Bazen sokaklarda, bazen arşivlerde, bazen de başka yazarların metinlerinde devam etti yolculuğum. Bu süreçten birkaç farklı çalışma ortaya çıkacak. Kente bakmak, tarihe bakmak, edebiyata bakmak... Tüm bunların hepsi çok katmanlı, azaldıkça çoğalan konular.

Sergilemeye yönelik üretimlerine ilişkin bir parça, yeni bir başlangıç noktası olarak

İzmir'de sergilendi. Bu etkinlikten biraz bahseder misin? Üretmenin dışında, sergileme deneyimi de vardı işin içinde...

İlk etkinlik, benim Berlin yolculuğumun başladığı yerden, yani İzmir'den başlıyor. 2015 Nisan sonunda, Input / Output (I / O) Non Profit Space'te Sabahattin Ali'nin "Kürk Mantolu Madonna" romanı üzerine yapacağım bir dizi serginin ilk ayağını gerçekleştirdik. Romanda geçen bir sahneyi ki söz konusu sahne 1923 Berlin'inde geçiyor; I/O'nun 1928'de inşa edilmiş Büyük Kadirçalı Hanı içindeki mekânında yeniden kurmayı denedik. Sesi de mekâna dahil eden bir enstalasyon kurdum. Bu sergi önemli bir adım süreci için; benim imgelemim, araştırmalarım, metinde betimlenen zaman, mekân ve hanın tarihi iç içe geçiyor.

Hem araştırmacı, hem sanatçı kimliği birlikte nasıl çalışıyor ve üretimlerinde bu iki kimliğin geçişkenliğini, birbirine sağladığı katkıları nasıl tarif ediyorsun? Mobil, yolda olma hâlini sürekli kılan bir sanat üreticisi, araştırmacı olma fikrine iyice yakınlaşman üzerinden soruyorum.

Edgar Allan Poe'nun hikâyelerinde, Paul Auster'in romanlarında sıkça bahsettiği anlamlı tesadüflere inanıyorum. Yollara düşmeyi isteyen bir tarafım olduğu kadar, bunu hiç istemeyen bir yanımda vardı. Olaylara ve karşılaşmalara, "bu kim, benim burada ne işim var" diye değil de "ben bundan, buradan ne öğrenebilirim" diye bakmaya başladıkça tesadüfler anlam kazandı. Hareketli, birçok yerde üretebilir olmak, günümüzde daha önemli hâle

"İzmir'e hayran değilim belki ama onu seviyorum. Kusurlarıyla, güzellikleriyle ve olduğu gibi..."

geldi. Bunun kolay bir şey olduğunu söyleyemem fakat keyifli tarafları var. İzmir, bu gibi durumlar için çok uygun bir şehir. İzmir'i ana alanınız gibi koruyup, sık sık dışarıya gidip iş üretebiliyorsanız bence şanslısınız. Facebook bize yaşadığımız şehri soruyor ya son bir yıldır; her sorduğunda bir süre ekrana bakıyorum. Antakya çalıştığım ve yaşadığım şehir ama aynı zamanda İzmir ve İstanbul, çalıştığım ve yaşadığım şehirler. Bu yorucu fakat özgürleştirici bir durum.

Akdeniz hattı üzerinden düşünenecek olursak, en batısından en doğusuna uzanmış bir güzergâhtan bahsedebiliriz. Antakya senin için yeni bir durak. Bu durağı nasıl tanımlarsın?

Türkiye haritası üzerinden tarif edecek olursak, Akdeniz'in en batısından en doğusundaki kente giderken tabii ki naif bir egzotizm peşinde değildim. Yine de içinde yaşamakla bir parça dışında olmak, bakışınızı değiştiriyor. Ne olduğundan daha büyük, ne de daha küçük... Gözümde büyüttüğüm gibi değil Antakya; beğenmeyip küçümsediğim kadar da değil.

Son soru: Antakya'dan bakınca İzmir nasıl görünüyor?

Bu başlı başına bir sempozyum konusu... Sanat okulları, yeni modeller, eskiyen modeller... Birçok şeyden beraberce bahsedebiliriz. Şehir değişikliğine dair kendi adıma şunu söyleyebilirim: Başka bir kentte ve başka bir üniversitede çalışıyor olmak, benim için zor ama faydalı bir tecrübe oldu. İdealler, düşünceler ve farklı gerçeklikler var. Uygulanabilir olan ve uygulanamaz olan durumları ayrı ayrı görmemi sağladı.

İzmir'den ayrılınca bu kentin benim için ne kadar değerli olduğunu anladım. Meğer ben İzmir'i seviyormuşum! Uçakla İzmir'den Antakya'ya giderken ilginç bir diyalog oldu. Bir günlüğüne Antakya'yı gezmeye gelen bir çift, bana Uzun Çarşı'yı sordu. Ben de "pazar günleri kapalıdır" dedim. Sonra ekledim: "Aynı Kemeraltı gibi... Pazar günleri kapalı olur". Bana çarşıyı soran kadın çok üzüldü; "ben sadece orayı görmek için geliyordum" dedi. Bu son İzmir seyahatimde,

Antakya'nın Uzun Çarşısı ile İzmir'in Kemeraltı'sı arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları düşündüm... Malzeme bakmak için Kemeraltı'na gittiğimde eskiden uğradığım köfteciye, Kızlarağası Hanı'na uğradım. Kendimi etrafta gezinen turistler gibi hissetmemiş olsam da anladım ki, artık ben buraların yabancıyım. Antakya'ya ilk geldiğimde turist gibi gittiğim Uzun Çarşı, şimdilerde benim için baharatımı, peynirimi, zeytinimi aldığım; dinlenirken künefe keyfi yaptığım, çoktan gündelik hayatıma dahil olmuş bir yer. Bir zamanlar Kemeraltı da öyleydi. Kemeraltı, şimdilerde her ne kadar malzeme bakmak için gitsem de artık benim için bir parça oradaki lezzetleri kaçırmamaya çalıştığım, hem tanıdık; hem de yabancı bir yer. Bu nedenle İzmir'den uzaklaşınca ortaya çıkan kente duyduğum sevgi, sadece bir nostalji değil. Aynı zamanda bir keşif... Son iki gelişimde, İzmir'de yaşarken çok sık gitmediğim yerlere,

hâtta hiç girmedığım mahallelere şu an hazırlandığım sergi nedeniyle gittim. O zaman fark ettim ki, bazen ezberi bozmak gerekiyor. Kentte hep kullandığınız güzergâhların, hep okuya geldiğiniz tarihi anlatıların dışına çıktığınızda bakış açınız değişiyor.

Bundan tam on yıl önce, iki yıl Londra'da yaşadıktan sonra İzmir'e tekrar döndüğümde, kent bana sıkıcı ve boğucu gelmişti. Bir şekilde rahatlığına kanar gibi yapmışım ama bu, alttan alta

beni rahatsız ediyordu. Olmayacak bir aşkı devam ettirmek için bulduğunuz bahaneler vardır ya; “deniz, güneş, sıcak kanlı insanlar, boyoz, midye dolma” diye kendimi kandırmaya çalışıyordum. Bu on yıllık süreçte Türkiye’de çok değişmişti elbette; İzmir de değişmişti ama ben de değişmişim... Şimdi; İzmir’e hayran değilim belki ama onu seviyorum. Kusurlarıyla, güzellikleriyle, olduğu gibi.✚

Özgül Kılınçarslan

Mustafa Kemal Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik Bölümü’nde öğretim üyesi olan Kılınçarslan’ın Art Unlimited, Milliyet Sanat, Warhola ve İstanbul Art News ve benzeri sanat dergilerinde yazıları yayımlanmaktadır. Sanatçı, aynı zamanda İzmir ve İstanbul’da gerçekleştirilen çeşitli sergilerde küratörlük yapmıştır.

PORTFOLYO: EZGİ YAKIN

Farklı zaman ve mekânlarda çekilmiş bu fotoğraflar; durağan, hareket etmeyen / edemeyen, sonsuz tekrarlara hapsolmuş tekilliklerden oluşmakta. Bu üretimler, sanatçının müdahalesi dışında gelişen tesadüfi karşılaşmalardan doğarken, ayrıca sanatçının yinelenen tatminsiz gezintileri eşliğinde devam ettirdiği arayış sürecinden bir kesit sunuyor.

Seçki, 2012 - 2015 yılları arasında üretilmiş. Tüm bu imgelere yer değiştirme olgusu, tuhaf anlık karşılaşmalar ve etkileşimler, öznel birer tanıklık ve sürecine ilişkin belgeler olarak bakabiliriz.

Ezgi Yakın

*Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar
Fakültesi Resim Bölümü'nde yüksek lisans
yapmakta ve araştırma görevlisi olarak
çalışmaktadır.*

<http://ezgiyakın.tumblr.com>

İZMİR KÜLTÜR PLA+FORMU GİRİŞİMİ

İKPG'nin temelleri, İzmir Kıyı Tasarımı Kültür Sanat Çalışma Grubu'nun 2012 yılında gerçekleştirdiği araştırmaların sonucu olarak ortaya çıkan bir dizi fikrinsel üretime dayanıyor. Ana hatları bu süreçte ortaya çıkan yönetim modeline göre kentte var olan kültür sanat aktörlerinin ve kurumlarının aşağıdan yukarıya örgütlenecek bir çalışma biçimiyle etkileşim içine girmesi, kentlilerin sadece seyirci olmaktan çıkarılarak üretime katılması öneriliyordu.

İzmir Kıyı Tasarımı Kültür Sanat Çalışma Grubu üyesi Sarp Keskiner ve Elfin Yüksektepe Bengisu'ya katılan Borge Kantürk, Cenker Ekemen ve Zeynep Gönen'in oluşturduğu İzmir Akdeniz Akademisi Kültür Sanat Çalışma Grubu, 2013 yılında başlayan çalışmalarına İzmir Kültür Pla+formu Girişimi (İKPG) fikrini merkeze alarak başladı. Bir dizi toplantı neticesinde somutlaşan fikri altyapı, danışma kurulu toplantılarında sunulan görüş ve önerilerin tartışılmasıyla ileri aşamalara taşındı.

İKPG'nin İzmirli kültür sanat üreticisi bireylerin, kurumların ve bağımsız oluşumların yer alacağı gittikçe genişleyen bir ağ oluşturmaya, bu ağın yerelden Akdeniz havzasına doğru genişletilmesine yönelik stratejiler geliştirmesi, üretici / tüketici hattında sanatsal iletişimi ve kentsel kültürel üretimin görünürliğini artıracak formüller üretmesi hedefleniyor.

Açıklık ve sürdürülebilirlik perspektifiyle düşünen, üreten her birey, oluşum ve kurumun katılımını olanaklı kılan, çalışma döngüsünü "buluşturmak – toplamak – kaydetmek – biriktirmek – ulaştırmak" olarak ifade eden Pla+form, çalışmalarını düzenli olarak gerçekleştirdiği arama bulma toplantılarıyla ileriye taşıyor.

İŞLEYİŞ MODELİNE DAİR ÖNERİLEN İLKELER

> İKPG'nin kentin kültür sanat alanını fethedici bir yapı olmaktan çok, sürekli kendini fetheden bir yapı olarak ilerlemesi;

> Dayatmacılığı reddeden bu yaklaşımı korumak amacıyla kendi işleyiş modelini ve öz kaynaklarını her fırsatta, buluşma toplantılarına katılan İzmirli kültür üreticisi paydaşların sağladığı katkıların ışığında, ortaklaştıracı bir

yaklaşımla belirlemesi;

> İKPG'nin inanç, kimlik, dil, cinsiyet ve ırk ayrımı yapmayan; nefret söyleminden uzak duran her İzmirli kültür üreticisi bireyi ve yapıyı bir araya getirecek şekilde yapılması;

> Açık çağrı sistemini benimseyerek kültür üreticilerini sürekli olarak katılıma teşvik etmesi.

İZMİR KÜLTÜR PLA+FORMU GİRİŞİMİ NE YAPIYOR?

Başlangıç olarak; **Kültür Sanat İletişim Toplantıları** düzenliyor. Katılımcılar, toplantının ilk etabında hazırladıkları sunumlar vasıtasıyla kendilerini tanıtıyor. Her katılımcı, on dakika süreli bu sunum için istediği formatı tercih edebiliyor (power point, ses – video destekli). Dilerse, sözlü olarak sunum yapabiliyor.

Sunum içeriğini şöyle özetleyebiliriz:

- > Faaliyet alanlarınız
- > Çalışma alanlarınız (İzmir / başka bir şehir veya ülke)
- > Üretim mecralarınız ve yöntemleriniz
- > Bugüne dek hayata geçirdiğiniz projelere dair kısa bir özet
- > Halen yürüttüğünüz projelere dair kısa bir özet
- > Yakın gelecek için tasarladığınız projeleriniz
- > Ortaklaşa çalıştığınız ağlar (networking / imce ve dayanışma ağları / çözüm ortakları)

Toplantının ikinci etabı, forum formatında gerçekleştiriliyor. Bu etapta, İzmir'de kültür sanat alanında bugüne dek karşılaşılan engel ve sorunlara odaklanmak yerine var olan üretimin boyut, çeşit ve niteliğinin altı çizilerek, ortaya çıkan sorulara beraberce cevap aranıyor;

sinerji yaratmaya dair öneriler paylaşıyor. Mevcut sorunlara takılmadan “beklemek yerine yapmak, eleştirmek yerine üretmek, kapanmak yerine açılmak” perspektifiyle yeni modeller ve yöntemler üzerinde tartışılıyor. Birlikte öğrenmeye, deneyim paylaşımına ve ortak iletişim ağı oluşmasına ilişkin mekanizmaların nasıl hayata geçirilebileceğine ilişkin özgürce fikir alışverişi yapılıyor.

Her toplantı, görsel ve işitsel olarak kaydediliyor. Bunun amacı, geleceğe miras kalacak kalıcı bir bellek oluşturmak, ilerleyen dönemlerde basılı ve dijital platformlarda açık kaynak olarak kullanılmak üzere veriler, somut çıktılar elde etmek. Görsel ve işitsel kayıtları katılımcıların yazılı onayını alarak arşivliyoruz.

İZMİR KÜLTÜR PLA+FORMU GİRİŞİMİ NELER YAPMALI?

Düzenlenen toplantılarının neticesinde, katılımcılar tarafından bir dizi hedef önerildi:

Kısa Vadeli Hedefler (2014 - 2015)

- > Eşit söz hakkı sahibi olacak her paydaşın özgürce fikir beyan edebileceği buluşma toplantılarının sesli ve görüntülü olarak kaydedilerek belgelenmesi.
- > Düzenli periyotta yayınlanacak ve ücretsiz olarak dağıtılacak basılı bir bülten / kitapçık ve yıl sonunda yayımlanacak bir almanakla sürecin ve İzmir'deki kültür üretiminin, üreticilerinin belgelenmesi; böylece İzmir'deki üretimlerin görünürlük kazanması.
- > Söz konusu yayınların kamu kurumları, kültür kurumları ve kentliler ile paylaşılması.

Orta Vadeli Hedefler (2016 – 2017)

- > İleriki aşamaların ve hedeflerin genişleyen bir ağ kapsamında tüm paydaşların katılımıyla belirlenmesi.
- > Paydaşlarla ortak üretim pratikleri geliştirmeye yönelik, sürdürülebilir ve ardında somut çıktılar bırakacak kolektif etkinlikler düzenlenmesi.
- > Yurtiçi ve yurtdışı kaynaklı kültür fonu sağlayan yapıları İzmirli ve Akdenizli aktörlere bağlayacak bir iletişim ağı üzerine çalışılması.
- > Şehrin kültürel envanterini oluşturmak amacıyla geliştirilen fihristleme / künyeleme / haritalama sisteminin dijital formatta hayata geçirilmesi ve iki dilde, açık kaynak olarak kullanıma açılması için gereken girişimlerde bulunulması.
- > İKPG'nin sosyal medya, streaming video portalleri ve blog gibi dijital platformlarda aktif olarak belge, bilgi ve yayın paylaşacak işlevsel bir içerik sistematiği geliştirmesi.
- > İzmir'deki kültür sanat üretimini Akdenizlilik

kavramı üzerinden tarif etmeye dair stratejiler ve yöntemler geliştirmek amacıyla yoğun katılımlı forumlar düzenlenmesi.

> “Sanat mekânlarının sürdürülebilirliği”, “kültürel etkinliklerin görünürlüğünün artırılması”, “kültür fonlarından faydalanım yöntemleri”, “yeni işleyiş modellerinin geliştirilmesi”, “sergileme ve performans mekânlarının çeşitlendirilmesi”, “sosyal medyada kültür sanat etkinliklerinin duyurumuna dair stratejiler” ve “kültür yönetimi” konularında yurtdışı ve yurtiçinden uzmanların katılımıyla tüm paydaşlara açık atölye çalışmalarının düzenlenmesi.

Uzun Vadeli Hedefler (2017 – 2020)

- > Yaz dönemlerinde düzenli olarak hayata geçirilmek üzere ulusal ve uluslararası kültür kurumlarının, sivil toplum kuruluşlarının birlikte çağırılacağı; sunumlar, forumlar, atölye çalışmaları ve kaynaştırma amaçlı etkinlikler içerecek çalıştayların organize edilmesi. (Bu tür çalıştayların İzmir için ufuk açıcı bir ilişki kurma / öğrenme / uygulama süreci yaratacağı; uzun vadede Akdeniz havzasında gezici bir kimlik kazanabileceği ve her yıl farklı bir ülkeden farklı bir kurumun sahipleneceği bir noktaya gelebileceği değerlendiriliyor).
 - > “Nasıl yaratıyor ve üretiyorsunuz”, “hangi modelleri uyguluyorsunuz”; “hangi ağları kullanıyorsunuz”, “sürdürülebilirliği nasıl sağlıyorsunuz” başlıklı sorulara cevap arayacak çalıştaylardan elde edilecek somut çıktılarının kitaplaştırılması ve e-formatta dijital mecralardan açık kaynak olarak yayılması.
- Sonuç olarak İKPG, kentte kültür üzerine düşünen, üreten, çalışan birey ve kurumların katkılarıyla genişleyecek ve gelişecek. ➡**

Fotoğraf: Sinan Kılıç (MAHZEN PHOTOS)

“İZMİR KÜLTÜR POLİTİKASI”NA DOĞRU

SERHAN ADA

Kültür Çalıştayı yapılabildi neredeyse altı yıl oluyor. Kıyı Tasarımı Projesi de üç yıl önce tamamlandı. Kültür Çalıştay’ında İzmir’in gelecek konumlandırılmasının düşünce temelleri atıldı. Yaratıcı ekonominin gelişip güçlenmesi için hedefler belirlendi, metodoloji saptandı. Kıyı Tasarımı Projesi ise, çalıştaydaki önceliklerin hayata geçirilmesi konusunda bir örnek olay niteliğindeydi.

Her ikisinin ortak yanı katılımcı, birlikte düşünüp üretmeye dayalı süreçler içermesiydi. Her ikisinin de içeriği ve muktesebatıyla ilgili yapılacak hâlâ çok şey var. Ancak bu durum, her ikisinin de İzmir’in gelecek onyılları bakımından temsil ettiği değeri azaltmıyor.

İzmir Akdeniz Akademisi de Kültür Çalıştay’ının doğrudan ürünlerinden biri. Çalıştayın öngördüğü iklimle elverişli bir ortam hazırlamakta birinci derecede rol oynuyor ve bu rol, şüphesiz ki zaman içinde daha da belirginleşecek.

İşte, İzmir Büyükşehir Belediyesi’nin kurucusu olduğu İzmir Akdeniz Akademisi’nin çatısı altında oluşan İzmir Kültür Pla+formu Girişimi (İKPG), geçmiş altı yıl içinde yapılan tüm çalışmaların ana eksenlerinden biri olan kentte sanat ve kültür alanında yaratan, düşünen ve tartışan aktörlerin buluşması, kentin kültür hayatı ve onun sorunları hakkında çözüm yolları üretme yoluyla söz sahibi olmasına elverişli ortamın adı olarak hep varoldu. “Kültür Sanat Danışma Kurulu” adı verilen esnek ve açık yapı içinde geliştirilen fikirlerle de ete kemiğe büründü. Danışma Kurulu’nun çalışmalarında konuşulanlar, ortaya atılan sorular ve konsensüs yoluyla geliştirilen çözümler, İzmir’in kültürel planlamasının henüz kayda geçmediği için gözle görülmeyen, ve fakat sağlam altyapısını oluşturuyor.

Bir projenin kuvveden file çıkarak görünür olduğu noktada geçmişte yapılanları, aşılacak zorlukları, uzun duraklamaları, sessizlik dönemlerini, alınan destekleri özetle sıralamak adettendir. Tüm adetler gibi kolay ve zevklidir. Yapanların, yapılan işe ve kendilerine güvenini tazeler. Ben burada adetin dışına çıkacağım. İki nedenle. Birincisi, elinizdeki bu yayın hem içeriği hem de tasarımıyla herhangi bir özetten çok daha fazla şey söylediği için. İkincisi, parlak kültürel geçmişinin serabından sıyrılıp geleceğin İzmir örneğini yaratmak durumunda olan İzmir’deki sivil toplumun kültür temsilcileri olarak bizi bekleyen ihmâl edilemez görevler olduğu için.

Bu görevleri başlıklar halinde şöyle sıralayabilirim:

İKPG’NİN GÖRÜNÜRLÜĞÜ İÇİN ORTAK BİR ÜRÜN

Her biri kendi alanında üreten sanatçıların, toplulukların ve kolektiflerin ortaklaşa tasarlayıp sunarak kentlilerle paylaşacağı bir kültür etkinliği. Doğal ve açık sahnesi, kamusal mekânı Körfez (denizin kendisi) ve kıyı şeridi olup, tepelerde ve onların ardında yaşayan ve olağanüstü bir kültürel çeşitliliği temsil eden tüm İzmir’liler’i çağıran ve içeren bir ürünün geliştirilmesi için bugün koşullar olgunlaşmış durumda.

İZMİR’DEN EGE’YE, AKDENİZ’E VE DÜNYA’YA

Yapılacak tüm çalışmalarda İzmir’in

Fotograf: Serkan Çolak (MAHZEN PHOTOS)

**kültürel sınırlarını önce Ege Bölgesi
ve Akdeniz'e sonra giderek dünyaya
doğru genişletme hedefinin gözetilmesi.**

Farklı kültürel ifade biçimlerini ve sanat ürünlerini kucaklayarak, onlarla etkileşim hâlinde zenginleşen bir kültürel ortamın yaratılmasının sorumluluğu da İKPG'ye düşüyor.

**KENT EKONOMİSİNİN DİNAMIĞI
OLARAK KÜLTÜR**

2009'dan bu yana yapılan çalışmalarda yerel yönetimin, İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin yönlendiriciliği ve desteği, olmazsa olmaz bir rol oynadı. Bu süreçte özel kesimin, iş dünyasının desteği ise birkaç istisna dışında hep yetersiz kaldı. Oysa kültür endüstrileri dahil; tüm yaratıcı ekonominin topyekûn kent ekonomisinin gelişmesi, istihdam ve talep yaratılması bakımından belirleyici olduğu gerçeği apaçık ortada.

Özel sektör ve önde gelen ve yenilikçi ekonomi aktörlerinin katkısını sağlamak da önemli önceliklerden biri. Bunu

yaparken, İzmir Akdeniz Akademisi'nin tasarım biriminin de işbirliğiyle gerekirse sanatı fabrikalarda, işyerlerinde, sanayi bölgelerinde var etmek de geçerli ve etkili bir yol.

İZMİRKÜLTÜR POLİTİKASI HEDEFİ

Tüm etkinlik, ürün ve girişimlerin kültür politikası oluşturma ana hedefi etrafında toplanması bir zorunluluk. İKPG'nin temellerini atacağı kültür envanteri çalışmasını güncelleyip sürdürerek bir durum tespiti eşliğinde başlatılacak politika belirleme süreci, ilçeler dahil; kültür aktörlerinin ve sanatçıların katılımının sağlanıp önerilerinin toplandığı ve aynı zamanda yetkinliklerinin artırıldığı bir katılımcı evreyle bütünlenebilir. Gerekli altyapı ve bilgi bankası oluştuktan sonra, İzmirKültür Politikası'nın dinamik bir formda yazılması ve paylaşılması aşamasında, dünyadaki iyi örnekler ve uzmanlık ihtiyaçları konusunda **Kültür İçin Gündem 21** benzeri ağlardan destek almak mümkün olacaktır.

Kültür Çalıştay'ında dile getirilen en önemli şikâyet / eksikliklerden biri, İzmir'in sürekli yaratıcı göç veren bir kent olma özelliği idi. O günden bugüne, durumun değişmeye başladığını görüyoruz. Henüz tersine bir göçün başladığından söz etmek mümkün olmasa da İzmir'i bırakanların gittikleri yerlerde İzmir için çalışmaya ve üretmeye devam ettiği gözleniyor. Bu da önümüzdeki döneme daha farklı bakmamızı gerektiren en önemli göstergelerden biri... ➡

BULUŞMALAR

SARP KESKİNER / FOTOĞRAFLAR: CENKER EKEMEN

İlk 3 buluşma toplantısı için bir araya geldiğimizde oldukça heyecanlıydık. Uzunca bir süredir, belki Kıyı Tasarım Projesi'nin başlangıcından bu yana, İzmir'e dair kendimize ve etrafımıza sorduğumuz onca soruya bu kez farklı disiplinlerden gelen pek çok katılımcıyla beraberce cevap arayacak olmanın yarattığı tatlı gerginliğin yanı sıra, dünden bugüne İzmir'in kültür sanat hayatına kafa yormuş, önemli katkılarda bulunmuş kişi ve kurumları aynı masanın etrafında görmek, itiraf edelim ki çok motive ediciydi.

Bu buluşmaları düzenlemek için yola çıkarken belirlediğimiz geniş ve disiplinlerarası listeye bir çağrı metni ulaştırdık. Toplantı tarihlerine göre listeler netleştğinde, katılımcılardan kendilerini tanıtan kısa sunumlar talep ettik. Bu sunumlar sayesinde birbirimizi ve üretim alanlarımızı daha yakından tanıdık. Sunumlar bir başka işe daha yaradı: Her kişi ve oluşumun yapılanma modeline, üretim pratiklerine ve sürdürülebilirliği sağlamak adına nasıl yaratıcı çözümler ürettiğine birinci elden tanık olduk. Aslında İzmir'de kültür adına ne kadar geniş bir kapsamda üretim yapıldığına beraberce tanıklık edip mutlandık, heyecanlandık. Ayrıca, önceden hiç

haberdar olmadığımız alanlarda kendi yolunu bulup bugünlere gelebilmiş bir çok özgün proje ve oluşumla karşılaştık.

Toplantıların görsel, işitsel olarak kayda geçirilmesi ve böylece belgelenmesi, İKPG olarak daha ilk baştan önemseydiğimiz bir girişimdi. Faaliyet planımızda yer verdiğimiz üzere toplantıları belgeleyerek, künyelerek kayıt altına almak ve elde edilen verilerle somut çıktıları basılı ve

“Hıza ihtiyacımız yok ama istikrarlı bir telaşa çok ihtiyacımız var”

dijital yayınlarla açık kaynak olarak kullanıma açmak, öncelikli amaçlarımızdan biriydi. Dolayısıyla bu konuyu da katılımcılarımızın fikrine açtık, yazılı onaylarını aldık ve Pla+form'un ilk sayısına buradan ilerleyerek varmış olduk.

5 ve 12 Nisan 2014 tarihli ilk iki toplantının biraz el yordamıyla ilerlediğini kabul etmek lazım. Zira ilk iki toplantıda, İzmir'de kültür adına birşeyler üretiyor olmaya dair sayısız teşhis, öneri ve proje ile beraber, İKPG'nin nereye doğru ilerlemesi gerektiğini bir arada, biraz da karmakarışık konuştuk. İlk iki toplantı, belki somut çıktılar yaratmaya odaklı değildi ama ortaya çıkardı ki, nereden kaynaklanıyor olursa olsun; mevcut engellerin ve olumsuz tecrübelerin, hatıraların üzerinden hızla ve elele atlayıp beraberce bir sinerji yaratabilmek gerekiyordu. İşleyiş modelini ise geçmişe değil, geleceğe odaklanarak; hep beraber arayıp bulacaktık. Evet; bugüne dek karşılaştığımız kent kaynaklı engellere dair hafıza birliği, belki ilk buluşmada hepimizi ruhen rahatlatan ve birleştiren bir “meğer bizim de başımızdan aynısı geçmiş” duygusu yaratıyordu ama bu durumun geleceğe odaklanmaya yardımcı olmadığını fark ettik. Böylece bizler, üçüncü toplantıya geldiğimizde, bu atmosferden sıyrılmak gerektiğini fark edip birbirimize net sorular sormaya, pozitif çıkış yolları yaratmaya koyulduk. Bu yüzden, 30 Mayıs 2014 tarihli üçüncü toplantının daha çok sonuç odaklı ilerlediğini kabul edebiliriz.

İlk üç toplantıda ortaya çıkan başlıkların ilerisi için net bir gündem ortaya koyduğunu söyleyebiliriz:

- > İKPG nasıl bir işleyiş modeliyle yol almalı?
- > Kültür sanat mekânlarını hangi yöntemleri kullanarak bir harita üzerinde işaretleyebiliriz,

fihrist oluşturacak biçimde listelendirebiliriz?

> İzmir'deki kültürel üretimin görünürlüğünü artırmak için neler yapmak gerekiyor? Bu konuda ortaklaşa gerçekleştirebileceğimiz yöntemler var mı?

>Sergileme ve performans alanlarını nasıl çeşitlendirebiliriz, yeni alanlar yaratmanın yöntemleri neler olabilir?

>Kültür sanat aktiviteleri açısından kamusal alanların kullanımına dair mevcut durum nedir, bu alanları daha etkin kullanma yolları neler olabilir?

“NASIL YOLA ÇIKACAĞIZ VE NEREYE DOĞRU YÜRÜYECEĞİZ?”

Bir başlangıç yapmak adına kendimize bir hareket noktası belirlerken, “İzmir'de bugün” teriminden yola çıkmak, önerilerden biriydi. Katılımcıların verdiği kimi referansların daha eski bir geçmişle bağı olsa da kuşaklararası bir ortaklaşma adına, en uzak on yıl kadar geriye gitmeyi seçtik. Çok eskimiş tarihsel öğretilerden ziyade, şehrin yakın tarihine ait deneyimleri kendimize daha çok dert edindik.

Bazı tanımları nirengi noktası olarak kullandık: “Ortak paylaşımlar” tanımlamasının yanına bir mekânı, alanı, bölgeyi, semti ortaklaşa deneyimlemeyi tarif eden “mekânsal deneyimler”i koyduk. Onun yanına da “zamansal deneyimler”i ekledik. Ayrıca İKPG'nin hangi yolları izleyerek yapılanması gerektiğine dair net bir duruşta hemfikir olduk: **Tek bir model, tek bir prototip veya “şu şekilde yapılmalı” tarzında bir dayatmayla yola çıkmaktan kaçınmak; her sese ve fikre eşit değer vermek, birbirimizi dikkatle ve sabırla dinlemek.**

“Başlangıç için doğrular” listesinde diğer öne

çıkan yaklaşım ise iş yapma biçimlerimizi yeniden tarif etmektir: “Bu çağda kolektif üretim ve üretilenin kolektif olarak paylaşımı baskın bir geçerlilik kazanmışken; cep telefonu ile üretilen fotoğraflar, müzikler, videolar, telefon veya e-mail mesajlaşmalarından ortaya çıkan kolaj metinler öne çıkmışken tariflerimizi de güncellemeliyiz. Bir zamanlar sanatsal olarak kabul görmeyen şeylerin artık sanat öznesi hâline gelmesi, öyle tanımlanması; bununla beraber daha önce sanat öznesi olarak tanımlanmış çoğu şeyin sanatsal değerleme anlamında artık kıymet-i harbiyesinin kalmaması... İş yapma biçimleri, sadece değişen bu değerleme biçimleri yüzünden bile yeniden sorgulanmalı”.

İKPG’nin kuruluşunda benimseyeceği işleyiş modeli ortaya çıkartılırken İzmirli sanat üreticisi bireylerin bu sürece direkt katılabileceği, interaktif bir yöntem belirleyelim istedik. Diğer yandan, toplantılar sırasında şöyle bir izlek ortaya çıktı: “Etrafa dev ümitler zerk edecek başlangıçlara hamle etmeden en azından bir imece ağı, bir dayanışma platformu ve sinerji nüvesi yaratalım. Bu toplantılar devam ettikçe, her toplantıda birbirleriyle tanışan bireyler, oluşumlar, inisiyatifler ve kurumlar; beraber bir şeyler üretebilmek için kafa yormaya, bir tür dayanışma ağı kurmaya başlayınca önümüze çıkacak engellerin alçaldığını görmekte kalmayacağız; birbirimiz için pratik çözümler yaratmaya başlayacağız”.

Bu başlığa dair diğer tespitler ise şöyleydi: “Yerel yönetimler kentlerin kültür sanat hayatının önemli aktörleri. İKPG, kentli kültür üreticileriyle yerel yönetimler arasında çoğunlukla hizmet alış verişine, işlevsellğe dayanan ilişki biçimindenise iletişimi derinleştirecek yeni bir dil ortaya çıkarabilir. Bu toplantılar vasıtasıyla bir araya gelen yapılar ve bünyeler, acaba birbirleriyle orta veya uzun

vadede birşeyler sürdürebilir mi? Çünkü ancak bu başanabilirse İzmir’i diğer Akdeniz ülkelerinin kültürel ağlarıyla bağlamak mümkün olacak. İşte o zaman geldiğinde Beyrutlu bir müzik grubu ile İzmirli bir sokak tiyatrosu, İKPG’nin toplantılarında bir ara gelip beraber iş üretmeye başlamış yapıların ortaklaşa tasarlayacağı bir uluslararası sokak festivalinde beraber çalışma fırsatı yakalayacak”.

KÜLTÜREL ÜRETİMİN GÖRÜNÜRLÜĞÜNÜ ARTIRMAK: HARİTALAMA VE FİHRİSTLEME

“İzmir’de kültür üreticilerinin genellikle kendi klanı, kendi çevresiyle hareket etmeyi yeğlediğini gözlemliyoruz. Kentli kültür üreticilerinin önemli bir kısmı, genellikle kent merkezinde mukim kapalı devrelerde üretim yapıp bunu eleştirel anlamda risk yaratmayacak tanıdık çevrelerle paylaşmayı yeğliyor. İzmirli kültür üreticisi ve tüketicisi için yeni, keşfedilmemiş veya önceden kullanılmamış sergileme ve performans alanlarını ortaya çıkarma olanağı böylece zayıflarken, üretimler sürekli benzer çevrelere sunulduğunda sanatçıya katkı sağlayacak eleştirel yapıların ortaya çıkmasına imkân kalmıyor”.

Buna bağlı olarak, şu iki soru gündeme geldi: “Biraz da bu gibi İzmir’e has alışkanlıklar üretim yapanların birbirlerinden haberdar olmamasına yol açıyor olabilir mi? Bu alışkanlıklar üretimlerin kent yanında yeterince görünür olmaması durumunu ve yeni alanlar yaratmaya dair ihtiyacı kronikleştiriyor olabilir mi?”

“O hâlde, farklı kitlelerle iletişim kurmak için atabileceğimiz yeni adımlar olmalı; yeni egzersizlere ihtiyaç var” diye konuştuk. İzmir’deki kültür sanat üretimlerine dair ciddi bir görünürlük sorunu olduğu, toplantılara katılan istisnasız herkesin üzerinde hemfikir olduğu bir tespitti. Bu yüzden, “biz bu sorunu gidermek için nasıl alternatif

yollar bulabiliriz, kültürel üretimin kent çapında görünürlüğünü artıracak haritaları, künyelemeyi nasıl hayata geçiririz” başlıklarına odaklandık.

Zira kültür üretim alanlarını, oluşum ve kurumlarını bir harita üzerinde işaretlemek ve bunları fihristlemek; etkinliklerin daha geniş kitlelere ulaşması, yeni kitleleri çekebilmesi adına başlangıçtan bu yana ilk akla gelen çözüm yöntemlerinden biriydi: “Atölyelerin, sanat kurumlarının, kültür merkezlerinin, sergileme ve performans mekânlarının, tasarım ofislerinin ve kültürel aktivitelere açık kamusal alanların önce İzmir merkezi, sonra da ilçeler bazında bir harita üzerine işaretlenmesinin çok işe yarar bir çözüm olacağı kanaatindeyiz. Bu harita basılı olabilir ama mutlaka dijital bir versiyonu olmalı. Ayrıca, dijital versiyon üzerinde kolaylıkla güncelleme yapılabilir. Fihristin dijital versiyonuna aramayı süzebilecek anahtar kelimeler (tag) kolaylıkla eklenebilir. Böylece dileyen harita üzerinden dilediği alana dair mekân, kurum ve alan bilgisine; fihrist üzerinden de iletişim bilgilerine ve belki özet bir bilgi notuna ulaşabilir.”

Acaba İzmirli sanatçıların farklı disiplinlerde ürettiklerini muhafaza edip sergileyecek, herkesin ulaşımına açık bir arşiv yaratmak işe yarar mı ve İKPG, böyle bir arşivin kurulmasına öncü olmalı mı?: “Böyle bir arşive katkıda bulunmak isteyen, istediği ölçüde katkıda bulunabilir. Paylaşımın sınırında, paylaşım kanallarının niteliğinin ve paylaşım yöntemlerinin belirlenmesinde sanatçı son söz sahibi olmalı. Belki bu tür bir arşiv, İzmir’deki kültürel üretimin görünürlüğünün sınırlarını yurtdışına genişletirken şuna da yol açabilir: Örneğin İtalya’dan kalkıp bir proje üretmek için İzmir’e gelmeye karar veren bir sanatçının, burada beraber birşey yaratabileceği sanatçıları, yapılan tespit

etmesine yarayabilir. Toplamda kimin yıl boyu neler yaptığını kataloglayan bir yaygın, bir almanak olduğu takdirde bu gibi rastlaşmalar hızlanabilir. Bu almanak; Akdenizliliğin altını çizerek şekilde mutlaka iki, üç dilde olmalı”.

Üzerine eğilmek istediğimiz konular netleştikçe ve ana başlıklar çeşitlendikçe, farklı ilgi ve örgütlenme alanlarındaki görünürlüğü artırıcı yöntemler de söz konusu oldu: “Bisikletçi arkadaşlarımızın uyguladıklarından da işe yarar formüller çıkartabiliriz. İzmir’deki bisiklet camiaları, kendi etkinliklerinin görünürlüğünü artırmak için bir çok etkinlik yaptı, farklı bir çok metod uyguladı. Sokak performansı yaptılar, örgütlenip yerel yönetimlere net taleplerle gittiler ve bu sürecin sonucunda somut bazı kazanımlar elde ettiler. Ardından daha geniş kitlelere hitap etmek için radyo programı yapmak, dergi çıkarmak gibi fikirler ortaya çıktı ama uzun vadeli planlar yapılmadığı için bu çabaların devamı gelmedi. Ülkemizdeki bir diğer problem, kimsenin sürdürülebilirlik kavramına yeteri kadar kafa yormuyor olması. Bu tür örgütlenmeler başarılı olduğunda bu örgütlülük hâlinin, meselâ beş yıllık bir faaliyet planına göre nasıl devam edeceğine de kafa yormak gerekiyor. O da bünyede bazı görevlendirmeler yapmayı gerektiriyor. Ancak ‘duyurulardan sorumlu bir iletişim uzmanımız olsun’, ‘bir sistem kurucumuz olsun’ diye düşünürsek o uzun vadeli planları hayata geçirebiliriz”.

“O KADAR ÇOK YERE İHTİYACIMIZ VAR KI!”

Toplantılarda sıkça dile getirilen başlıca konulardan biri de alan kısıtı idi: Mevcut kültürel alanların ve kültür merkezlerinin daha etkin değerlendirilmesine, bu mekânlardaki temel teknik ihtiyaçların standartlaştırılmasına, daha önce hiç kültürel aktivite gerçekleştirilmemiş

mekânlara işlev kazandırmaya ve kamusal alanların kültürel aktivite için nasıl daha etkin kullanılabileceğine dair bir çok öneri, tespit paylaşıldı: “En büyük ihtiyacımız, sanatsal üretimlerimizi sürdürüp sergileyebileceğimiz alanlar. Örneğin, kendi imkânlarımızla bir mekân kiralyoruz ve bir zaman sonra üretimlerimizin büyük çoğunluğu bu mekânın kira ve temel giderlerini karşılamaya gitmeye başlayınca, özgürce üretmek yerine sipariş olarak gelen üretimlere ağırlık vermek zorunda kalıyoruz. Belki kentsel dönüşüm sürecindeki bölgelerin, boş hangarların ve depoların, atıl arsaların sanatçıların kullanımına açılması veya restorasyona açılan belli başlı sokaklardaki Rum evlerinin bina restore olana kadar sanatçıların geçici kullanımına açılması çözüm olabilir. Bu açıdan, mekândan bol birşey yok İzmir’de”.

Bu başlık detaylandıkça, ihtiyaç duyulan türden mekânları da daha detaylı olarak tarif etmeye başladık: “Kimi kültür merkezlerinin girişinde dev merdivenler, devasa meydanlar var. Bu alanlarda halka açık, ücretsiz katılımlı performanslar gerçekleştirilebilir; bu alanlar fotoğraf, plastik sanatlar, sinema için sergileme, gösterim alanları olarak yeni bir işlev kazanırken haritada işaretlenmiş olur”.

“Dört duvar olarak bakacak olursak, pek çok şehirde ve ilçede aslında kültürel üretim ve faaliyetlere ayrılmış, çeşitli büyüklüklerde kapalı alanlar var. Fakat bu binalar inşa edilirken baştan ne tür etkinliklere hizmet edeceğine dair kültürel bir strateji gözetilmediği için, o odalar ve salonlar genellikle atıl duruyor. Bu gösteriyor ki, bir kültür merkezini yönetmeye has geliştirilmiş politikalar üretmiyoruz. Bu tür politikaların geliştirilmesi için de İKPG gibi platformların yol açıcı olabileceğini düşünüyoruz.”

“İKPG’nin toplantılarına katılan neredeyse her paydaş bir biçimde sokakla ilişkide olduğundan, sokakta birşeyler üretme kaygısına ve çabasına sahip olduğundan yola çıkarsak, şöyle bir öneri geliştirmek anlamlı olur mu?: Acaba biz sanatçılar, bu gibi buluşma toplantılarını forum formatında kamusal alanlarda, halka açık olarak yapmalı mıyız? Böylece kültürel üretimi paylaşmak istediğimiz kitlelerle direkt ilişki kurma şansını yakalayabilir, birinci elden mahallelinin taleplerini dinleyebilir ve onlar adına konuşmaktansa demokratik katılımı yol alabilir miyiz? Direkt temasta kimbilir ne sıkıntılar, ne değerli katkılar ortaya çıkacaktır. Bunu belki de mekânsal sıkıntıları ortadan kaldırmak için alternatif bir öneri olarak kabul edebiliriz”.

Bu öneriler, doğal olarak yeni önerileri getirdi: “İzmir’deki bağımsız sergi salonlarının ve kurumsal müzelerin de İzmir halkını ne şekilde ve ne türlü yollardan bu mekânlara çekebileceğine dair bir çalışma yapılması gerekiyor. Merkez diye tabir etmekte olduğumuz her ne ise onun dışında kalan İzmirlileri bu mekânlara çekmek için kafa yormak lazım”.

“Avrupa kentlerindeki örnekler bakacak olursak, karşımıza genellikle üç model çıkıyor: Uzun zamandır atıl duran mekânların kolektif sanatsal üretimler, sergilemeler ve performanslar gerçekleştirmek üzere ele geçirilmesiyle ortaya çıkan işgal evleri; patronsuz lokantalar, sanat dükkanları veya kafeteryalarla temel masraflarını karşılayan kooperatif mekânları ve yerel yönetim tarafından tahsis edilmiş üretim ve sergileme alanı, rezidans gibi kısımlar içeren yapılar. Bu tür modeller, sürdürülebilirlik anlamında çeşitli yaratıcı yöntemlerin ortaya çıkmasını sağlarken, kronikleşen yer problemini de çözmüş oluyor. Ayrıca, önemli bir nokta gözden kaçırılıyor: Atıl binalar ve arsalar, üretim ve işlerin sergilenmesi amacıyla

sanatçılara geçici süre için tahsis edildiğinde sanatçılar, tahsis süresi boyunca o binaların, alanların bakımını ve sorumluluğunu da üstlenmiş oluyor. Bu konuya hiç bu açıdan bakılmıyor”.

“Çoğumuz tamamen kendi olanaklarımızla faaliyet yürütüyoruz ama insanlara sanat yapmaları için daha geniş bir alan, daha çok olanak sağlamak istiyoruz. Çok daha geniş, belki de beraber üretebilecek yapıları bir araya getirecek yerlere ihtiyacımız var. Böyle bir alanı bizzat sağlamaya kalktığımızda da o alanın hayatta ve bizim elimizde kalabilmesi için zorunlu olarak kurumsallaşmayı dayatıyor sistem. Farklı disiplinlerde üreten İzmirli sanatçıların bir mekânda toplanıp beraber birşey üretebilmesinin şöyle de bir faydası var; İzmir’in kültür hayatını canlandırmak adına: Bu mekânlar, aynı zamanda sanatçılar arasındaki iletişimi sağlıyor, imece kültürünü geliştiriyor veya tek bir konsept etrafında farklı ifade biçimleriyle üretim yapılmasını sağlıyor. Hani hep İzmirli sanatçıların birbirinden haberi olmadığı üzerinde duruyoruz ya; belki bu gibi mekânlar, bu kopukluğu gidermeye de yaracak”.

“Biraz ara yüze ihtiyaç var gibi. İşgâl etmeye gelene kadar, önce müzakere etmek gerekiyor ama inatçı bir müzakereciliğe bahsediyorum. Oranın bir tiyatro oyunu veya bir sergi için en uygun, en gerekli yer olduğunda inat etmek, daha çok proje üretip orada sergilemek için dayatmak, daha çok kişiyi bellenen yer için harekete geçirmek gibi yöntemlerde ısrar edilebilir. Ayrıca projeyi öneren, yeni bir mekânda ısrar ederken yalnız, desteksiz ve kitlesiz kalmamalı; kalabalık görünmeli. İşte o noktada yine dayanışmanın gücü devreye giriyor”.

Ortaya “sanatçıların toplu olarak yerleştiği, ürettiği mahâller başka ne işlere yarayabilir” diye bir soru yönelttik: “Belki bu şekilde, İzmir’in sanat çevreleri de belli başlı bölgelerde odaklanıp hem yerel yönetimin ihtiyacı olan kültürel projeleri üretebilir; hem de yerli ve yabancı turistlerde alım talebi yaratabilir. Bu tür bir topluşma, İzmir’in marka kent olarak öne çıkmasında tasarım ve moda alanlarını da tetikleyebilir. Birçok Avrupa kentinde bu böyle değil mi? Sanatçı mahalleleri, sanat sokakları...”

Ardından, altyapı çalışmaları devam eden ve kültürel üretim alanında gelecek günler için ışık yakan bazı projeler üzerinde durduk. Tıpkı Kıyı Tasarım Projesi gibi Kemeraltı – Kadifekale aksı için yürütülen İzmirTarih Projesi, Damlacık’tan

Basmane’ye uzanan bir bölgenin özgün sosyal çerçevesinden soyutlanmadan canlandırılması gibi.

KÜLTÜREL ÜRETİMİN GÖRÜNÜRLÜCÜNÜ ARTIRMAK: KAMUSAL ALANLARIN DURUMU

Toplantılar boyunca, ara ara da olsa kentli kesimin sanat ürünlerini günlük hayatına ve yaşam alanına ne kadar kabul ettiğine dair pek çok değinmeyle karşılaştık.

Duvarına sevdiği bir resmi asmak kaç kentli için öncelikli bir ihtiyaç? Evinin duvarına “iz kalmasın” diye resim veya fotoğraf asmaktan dahi kaçınıyor olmanın acaba ilginç bir biçimde kamusal alanla birey ilişkisine etkisi olduğunu düşünebilir miyiz? Bakın ortaya neler çıktı: “Evi ev yapan içindeki yaşam ise ve içindeki yaşam alanını tarif eden duvarlar ise bir kiralık daire tuttuğunuzda ev sahibi diyor ki; ‘duvarlar temiz kalsın, sakın çivi çakmayın. Yeni boyattım’. Böyle bir gelenekten gelince, bireyin barındığı alanda duvara asacağı her türlü sanatsal ürün evden uzaklaştırılmış oluyor. Sanatı evinden uzaklaştırmış bireylerin kamusal alanda sanatsal üretimler görmek için yanıp tutuşacağını iddia edebilir miyiz? Edemeyiz. Diyelim ki bir meydana ya da sahil hattının seçilen bir bölümüne sürekli sergileme amaçlı olarak standlar yerleştirildi. Hatta bunlar sabit olmasın, taşınabilir olsun ama hep aynı bölgede kurulsun ki, o standlar bölgeyi bir aktivite alanı olarak işaretlesin. Bu alanda yıl boyunca gerçekleştirilecek on fotoğraf sergisi olsa, yıl sonunda o arteri kullanan kentlilerin fotoğrafa bir nebze bile olsa ilgisi artacaktır. Üstelik o alan, gittikçe sergileme alanı olarak benimsenecektir. Sahil hattının Alsancak İskelesi ile Liman arası bölümü, Kıyı Tasarımı Projesi (İzmirDeniz) sırasında bu tür sergilemeler için önerilmişti. Bunlar tek başına mekânsal sorunlarla sınırlı konular değil. Kamusal alanları kullanan kalabalıkların trafiksiz olarak nasıl bir kitlesel akış yaratacağını da önden tasarlamak gerekiyor. Hep birbiriyle bağlantılı şeyler bunlar. Meselâ Kıyı Tasarım Projesi esnasında Kültür Sanat Çalışma Grubu üyeleri tarafından sahil hattındaki amfityatroların halkın ürettiklerine açık sergileme ve performans alanları olarak kullanılması önerilmişti”.

Kültürel mekânların bir harita üzerinde tespit edilmesinin önemi ortaya çıkmışken, acaba “bildiğimiz, yerine alışkın olduğumuz mekânlara ulaşmak konusunda durum nedir” diye konuştuk. Katılımcılar, görünürlüğü artırma konusuna da

dokunarak, her şehir için gerekliliği tartışılmaz tabelalama politikası konusunda önemli tespitlerde bulundu: “Mekânlar arasındaki sinyalizasyonun sağlanması çok önemli. Kente has bir bilgilendirme, işaretleme mimarisi İzmir’e çok yakışacaktır. Örneğin İzmir’de afiş kulesi yok; kültürel aktivite afişlerinin serbestçe asılabildiği. Afişler kamu içindir ve kamuyu bedava bilgilendirir. Bedava bilgilendirilmek de kamusal haklardan biridir. Ortada afiş yoksa görünürlük adına o şehirde kültürel bir aktivite yoğunluğu olduğundan bahsedemeyiz. Kültürle az buçuk ilgiliseniz bir şehre gelince ilk olarak ortadaki afişlere, duyurulara bakarsınız. Dünyada hangi şehre giderseniz gidin, bu böyledir. O şehirdeki afişler, şehrin grafik tasarım dilini, renk tercihlerini de ele verir. Kafasına esenin istediği yere afiş asmasından bahsetmek yersiz ama kamuya açık serbest afişleme alanları tespit edilebilir. Osmanlı’da olup bugünlere tek tük örneği kalmış İstanbul’daki afiş kuleleri buna bir örnek olabilir. Ayrıca artık ortadan kalkmış bu gibi bir kent mobilyasını tekrar hayata geçirmek, İzmir için ilginç bir sembol ortaya çıkarabilir”.

Peki, vapurları kültürel etkinliklere ev sahipliği yapabilecek kamusal alan olarak tanımlayabilir miyiz?: “Sadece sessizce seyahat ediyoruz. Oysa ki vapurlarımızda pek çok kültürel aktivite yapılabilir: İzmirli yönetmenlerin filmleri gösterilebilir, müzik grupları konser verebilir veya kısa tiyatro oyunları izlenebilir, fotoğraf sergisi düzenlenebilir”.

“Yurtdışında çok ufak, minimal gösteri alanları var. Meselâ Barcelona Belediyesi, performans yapmak için başvurduğunuzda kullanabileceğiniz alanlara dair bir harita veriyor. ‘Şu desibelle sınırlı kalmak kaydıyla müzik çalabilirsiniz, yayınlayabilirsiniz’; ‘en fazla şu yükseklikte platform kullanabilirsiniz ve gösteriniz en fazla şu kadar saat sürebilir’ gibi net kriterleri herkesin kolaylıkla anlayabileceği yönetmeliklerle belirlemişler. Dolayısıyla hem kontrollü bir serbesti var, hem de ölçülebilir ve denetlenebilir kriterler. İş bu kadar kolay aslında. Üstelik yerel yönetimler adına, pek çok çıktıdan söz etmek mümkün: Kültür araçlarını kontrol altında tutabiliyorlar ama üretime sert yönetmeliklerle sekte vurmazlar. Şehrin kültürel üretiminin tektipleşmesine engel oluyorlar. Ayrıca, şehirde üretilen kültürü “marka şehir” vurgusunu desteklemek adına kullanıyorlar”.

Üç toplantıyı düşününce en esin verici cümlelerden biri belki de şuydu: “İzmir’de kültürel aktivitelerin görünürlüğünü sağlamak ve pozitif eleştiri kurumunu yerleştirmek için hızla ihtiyacımız yok ama istikrarlı bir telaşa çok ihtiyacımız var”.✚

K2 GÜNCEL SANAT MERKEZİ

AYŞEGÜL KURTEL

Cumhuriyet Blv. No: 54,
Büyük Karıçalı Han, Kat: 2, Konak, İzmir
(232) 445 31 51
k2info@gmail.com
k2.org.tr

“...2002 gibi K2 dönemi başladı: Büyük Karıçalı Han benim elime düştü; harap ve terk edilmiş hâlde. Sahiplerinin büyük çoğunluğu, benim sanatla ilgilendiğimi biliyor olmakla beraber, önceden bir başka eski mekânı nasıl sanatla ilişkilendirdiğime tanık olmuştu. “Biz burada ne yapabiliriz” sorusuyla çıkageldiler ve içinde onlarca odayı barındıran, birinci dereceden SİT kapsamına alınmış bu binanın bir katını hızlı bir tadilat sürecine sokup sanatçı atölyeleri, sergileme alanları, yönetim ofisi ve açık bir kütüphane içerecek dev bir fasilite hâline getirdik...”

“...Bu platform, ayrıca çok önemli buluşmalara ev sahipliği yaptı. Türkiye’den çeşitli sanat kurumu temsilcilerinin katıldığı uluslararası kapsamlı tartışmalar, sunumlar ve söyleşiler gerçekleştirdik...”

“...Daha çok şeyi paylaşabilmek ve duyurmak istiyorum. Kentte K2 gibi yeni üretim ve sergileme alanların açılmasını, rezidansların ortaya çıkabilmesini ve görünürlüğü artırmak adına yeni yolların keşfedilmesini çok önemsiyorum...”

LAB ALTERNATIVE ARTS

FIRAT NEZİROĞLU

Yüzbaşı Şerafettin Bey (St. Joseph Koleji)
Sok . No:86 / A, Alsancak, Konak, İzmir
(538) 842 00 24
lab@brandingofart.com
www.labalternativearts.com

“...Güzel Sanatlar Fakültesi mezunuyum. On yıl kadar bu kurumda çalıştım; ardından istifa edip kendi yoluma bakmaya karar verdim. GSF’deyken tekstil bölümündeydim; aslen dokumacıyım ama on beş yıllık bir klasik bale geçmişim var. Tekstille çok haşır neşir olduğumu düşünüp tekrar dans etmeye karar verince, İzmir’de hayatının bir döneminde dansla uğraşmış ya da hiç dans etmemiş kişilerden oluşan yirmi üç kişilik bir topluluk kurdum...”

“...Ardından daha esnek ve olanaklı bir mekân yaratabilmek adına, LAB’i kurdum. Sergileme, buluşma, sunum ve performanslara açık LAB Alternative Arts, hâlihazırda birçok projeye ev sahipliği yaparak devam ediyor; İzmirli yaratıcı insanlar için bir sergileme, eğitim mekânı olarak görev görüyor...”

İZMİR MÜZİSYENLER DERNEĞİ

MURAT MENGİRKAON

846 Sok. No: 14/A, Birincibeyler,
Kemeraltı, Konak, İzmir
(507) 533 19 39
www.facebook.com/izmirmuzisyenleri

“...İzmir Müzisyenler Derneği, 2014 itibarıyla ikinci yaşını bitirdi. Derneğin kuruluş amacı, Türkiye genelinde de olduğu gibi İzmir'deki müzisyenlerin örgütsüzlüğüne çözüm, çare bulmak. Müzik icra edip bununla geçimini sağlayan, bununla yaşayan emekçi müzisyenleri dayanışma içinde birarada tutabilmek. Derneğin önemseydiği bir diğer işlev ise müzisyenlere yönelik şiddeti, baskıyı görünür kılmak...”

“...Dernek; “herkes için sanat, her yerde sanat” anlayışıyla yürümeye çalışıyor. Pek çok çocuk korusu kuruldu. Sokaklarda, hastanelerde, ihtiyaç sahibi olan her insanın yanında olmaya çalışıyor İMD. MS hastalarının da yanındayız; Behçet Uz Çocuk Hastanesi'nde de varız. İslahatlarından huzurelerine kadar bir çok noktada yer almaya çalışıyoruz...”

ESRA ÖZÇELİK

esravesu@gmail.com

“... Üniversite hayatımı İngiltere’de, London Film Academy’de geçirdim; kendimi “sinema yönetmenliği ve yazarlığı bölümü mezunu bir girişimci” olarak tarif edebilirim...”

“...İngiltere’de edindiğim yardımcı yönetmenlik deneyiminden sonra İstanbul’a yerleştim ve bu alanda film sektöründe çalıştım. Kadın hikâyeleri üzerine bir senaryom var ve hâlihazırda bunu filmleştirmek için çalışmalarına devam ediyorum...”

“...Doğduğum kent İzmir’e dönüş sebebim, bu şehrin film üretimi konusundaki potansiyeline olan inancım. Bu potansiyelin artması adına, prodüksiyon şirketlerinin çoğalmasını ve platoların kurulmasını önemli etkenler olarak görüyorum...”

KAMERA SOKAK

facebook.com/KameraSokak
twitter.com/kamerasokak
vimeo.com/kamerasokak

“...Kamera Sokak’ı ifade edebilecek en doğru cümlelerin “ekip olarak bir yöntem arayışı” olduğunu söyleyebiliriz. Bizim için Kamera Sokak, sokağın estetiğine ilişkin bir yöntem arayışı. Yaşadığımız süreçte politize ve estetize olmanın da bir arayışı. Nereye varır, nereye doğru evrilir; bu ekip neler başarır; bunları çok fazla bilmiyoruz...”

“...Endüstrinin, kapitalist üretim biçiminin dayattığı uzmanlaşma ve yaptığı işe yabancılaşan sanat üreticilerinin varlığı, gözlemlediğimiz sıkıntıların temel kaynağı. O yüzden mümkün olduğu kadar yöntemimizi bir uzmanlaşmaya gitmeden ve kendimizi köşelemekten tanımlamaya, tariflemeye çalışıyoruz...”

“...Aslına bakarsanız ilk başta biz sadece sokağı belgelemek için yola çıktık. Hani derdimiz kayda aldıklarımızdan bir şey üretip üretmemek değildi. Bu soruyu sormamıştık bile kendimize. Fotoğraf ve sinemayla uğraşan insanlardık ama harekete geçince bir şekilde bir şeyler üretmeye, ürettiklerinizi de doğal olarak insanlarla paylaşmaya başlıyorsunuz...”

PRAKSİS

(553) 507 09 52
www.praksismuzik.org
sokaklardaisyannvar@gmail.com
www.facebook.com/praksis
twitter.com/praksis_

“...Pratiğe yönelik bir ekibiz. Üniversitede bize şu anlatılmıştı: “Bir tez olacak ve buna bir antitez üretilecek. Sonra sentezi alacağız ve eve gideceğiz”. Peki, bu sentez ne işe yarar? Praksis’in başta sorduğu soru bu. Felsefeciler ve politikbilimciler bunun ne anlama geldiğini daha önceden anlamış. Aslolan ise anlamak değil, değiştirebilmek. “Praksis” kavramı buradan çıkmış. Gruba isim seçerken temel çıkış noktamız da budur...”

“...Son projemiz ve uğraşımız ise “3 – 5 Ağaç Kervanı” ismini verdiğimiz, gezici bir süreç. Ekoloji ve çevre meselelerine odaklanan, doğa katliamının gerçekleştirildiği bölgelere gidecek, oralarda yerinde sanat icra edecek bir kumpanya kurduk. Hiçbir fonlama ve sermaye desteği olmaksızın bir araca atlayıp yola çıkıyoruz. Kâr amacı gütmeyen ve deneyim odaklı bir serüven. Mersin’den Antalya’ya; oradan İzmir, Bursa, İstanbul üzerinden Karadeniz hattına ulaştık ve Hopa’ya uğrayıp Dersim ve Diyarbakır’a kadar uzanan bir hat takip ettik...”

“...Biz neyiz diye düşünüyoruz; müzik grubu muyuz? Evet. Sahneye çıkıyoruz, besteler yapıp bunları icra ediyoruz. Bunun yanı sıra bir müzik kolektifiyiz. Adana’da, Mersin’de, İstanbul’da ve İzmir’de üyelerimiz var. Farklı kombinasyonlar ve birliktelikler içerisinde sahne alıp, performanslar gerçekleştiriyoruz. Müziği sokakta yapıyoruz. Ne demişti Ruhi Su: “Sadece müzik yapan, onu da yapamaz...”

GÜVEN İNCİRLİOĞLU

İzmir Ekonomi Üniversitesi
GSTF, Balçova - İzmir
pope@xurban.net

“...Son sekiz yıldır İzmir’de oturuyorum. Halen, fotoğraf ve tasarım alanlarında İzmir Ekonomi Üniversitesi’nde ders veriyorum...”

“...2000 - 2012 döneminde, kurucuları arasında olduğum Xurban Collective ile fotoğraf, video ve multimedya alanında pek çok proje gerçekleştirdik. Uzunca bir müddet kolektif olarak çalışmak, hakikaten çok faydalı bir şeydi bizim için...”

“...İzmir üzerine çalışıyorum; ilk İzmir’i anlamaya çalışıyorum. Biraz tarihsel ama sanat formasyonu da öne çıkan, fotoğraf ağırlıklı ve bir çeşit alternatif tarih anlatısı olabilecek bir kitap düşünüyorum...”

“...Bu kitap projesi kapsamında çektiğim ve üzerine çalıştığım fotoğraflar, daha ziyade notlar ve skeçler gibi görev görüyor, benim için. İzmir’de farklı karaktere, dokuya ve tarihsel katmana sahip ne kadar çok mekân olduğunu da işaret ediyor, bu fotoğraflar. Böyle bakınca, İzmir’i çok farklı yerlerden algılamak mümkün; siyasi ayrışmayı da nereden baktığınızla beraber düşünmek mümkün. Tepeden görülen bir İzmir var; parça parça, bölük pörçük, fragmanlar halinde. Örneğin, Kadifekale’den baktığınızda başka bir şey görünüyor; Bayraklı sırtlarından bakınca başka bir şey görünüyor. İnsan dokusu kadar, peyzaj dokusu da farklı; örneğin. Bazen “acaba bir İzmir Atlası üretilbilir mi” sorusunu sorduğum oluyor...”

ÖMER DURMAZ

DEÜ GSF - Grafik Bölümü,
Güldeste Sok. No: 4, Kat: 3,
Balçova, İzmir
(232) 412 91 62 - (532) 516 08 11
mail@omerdurmaz.com

“...1992 yılından bu yana tasarım işiyle uğraşıyorum. Güncel çalışmalarımı daha çok tasarım tarihi konusunda yoğunlaştırmış durumdayım...”

“...2010 yılında iki arkadaşım ile bir tasarım kolektifi kurdum. Bu kolektifle dünyanın ilk “Tasarım Yürüyüşü”nü gerçekleştirdik. Bu etkinliği üç yıl kadar sürdürdük...”

“...2010 yılında “Türkiye Tipografi Topluluğu”nu kurdum. Kuruluş amacını tasarım için çok önemli bir konu olan alfabenin kullanımı konusunda yaşanan sıkıntıların çözümü için çalışmalar yapmak olarak özetleyebiliriz. Aynı yıl, “İstanbul’un 100 Grafik Tasarımcısı ve İllüstratörü” adlı bir kitap yayımladım. Bu kitabın tasarım tarihiyle ilgili büyük tartışmalar yaratmasının ardından tasarım tarihi konusuna yöneldim...”

“...Türkiye’nin en büyük tasarım koleksiyonlarından birine sahip olmaktan mutluluk duyuyorum...”

INPUT / OUTPUT

● Input-Output NONPROFIT SPACE

Cumhuriyet Blv. No:54,
Büyük Kardeşli Han,
Kat: 2, Oda No: 215, Konak, İzmir
www.artspaceio.com
io-nonprofitspace.blogspot.com
facebook.com/iononprofitspace

“...2012 yılında beş kişilik çekirdek bir kadroyla kurulduk. Kendimizi kısaca “I/O” olarak adlandırıyoruz. Çalışmalarımıza kurulduğumuz günden bu yana Kardeşli Han’daki K2’de, on sekiz metrekairelik bir alanda devam ediyoruz...”

“...I/O, her ne kadar dışarıdan bakanlar tarafından bir sanat insiyatifi olarak nitelendiriliyor olsa da kendini öyle tanımlamıyor. Bir araya gelme amacımız, İzmir’de birlikte üretebilecek ve daha önce üretimde bulunmamış insanlara beraberce neler yapabileceklerini keşfetmeleri, tartışmaları için alan açmak. Bir diğer amacımız ise İzmir dışında yaşayan sanatçıları İzmir’e getirerek hem sergilerini İzmirliyle buluşturmak, hem de deneyimlerini ve üretim süreçlerini anlatabildikleri bir sohbet ortamı sağlamak...”

“...Anadolu Kültür, Mercator, European Culture Foundation işbirliğiyle TANDEM adlı ağı dahil olduk. Bu uluslararası ağ sayesinde Polonyalı Art Transparent adlı bir eklele ortaklaşa “Innominate Spaces” adlı bir proje yürüttük; Polonya’dan pek çok küratör ve sanatçıyı İzmir’de ağırladık, söyleşiler düzenledik...”

RAŞEL MESERİ

raselmeseri@gmail.com

“...Kendimi İzmirli sinemacı ve yazar olarak tanıtabilirim. Sinema eğitimi aldım ve 2004 yılına kadar reklâmcılıkla uğraştım. Ardından belgesel, kısa kurmaca ve deneysel film alanlarıyla ilgilendim; öykü ve roman yazımıyla uğraşmaya başlayıp çocuk edebiyatı, çocuk oyunları alanlarına yöneldim...”

“...İzmir Deniz Çocukları” adlı belgeseli Nihan Şengül Bencoya ile birlikte hayata geçirdik. 45 dakikalık bu belgesel, Karataş – Güzelyalı hattının 1950’lerden bugüne değişen kentsel çehresi ve silüetinin kent yaşamıyla insanlar arasındaki iletişime etkisini konu alıyor...”

“...Sinema çalışmalarımın yanı sıra büyülu gerçekçilik akımını benimseyen ve hem devlet tiyatrosunda hem de İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatroları’nda oynanmış bir çocuk oyunum; ikisi basılmış, dördü basımı bekleyen bir dizi çocuk romanım ve öyküm bulunuyor...”

DAR(ALAN) ART NEZAKET TEKİN

nezocat@gmail.com
daralanart.blogspot.com

“...Dar Alan Sanat Grubu, 3. Port İzmir Trienali dolayısıyla ortaya çıkmış kolektif bir yapı. D.E.Ü GSF mensubu on iki öğrenci ve iki danışmandan oluşuyor. Mart 2013'te bir araya geldik; Ayşegül Kurtel'e bir teklifle gittik ve Port İzmir Trienali kapsamında çalışmaya başladık...”

“...Amacımız sanat üzerine okumalar, tartışmalar yapmak ve bunun sonunda her öğrencinin açacağı kişisel bir sergi gerçekleştirmekti. Önce bu okumalar için haftalık toplantılar düzenlemeye başladık. Bu anlamda, bir yıl içerisinde hemen hemen her hafta bir araya gelerek toplandık. İlk başta okulda toplanıyorduk; sonrasında K2 Sanatçı Rezidansı'na taşındık. Birden o mekâna geçince, tuhaf bir şekilde enerjimiz yükseldi; fikirler çoğaldı ve birkaç arkadaşımız odaları atölye olarak kullanmaya başladı. Hemen duvarlara manifestolarımızı astık. K2'ye taşınmak, bir şekilde bizi çok motive etti diyebilirim...”

“...On iki öğrencinin hepsi de farklı disiplinlerden geliyor: Sinema, fotoğraf, resim, plastik sanatlar... Bu arkadaşlar hem birbirlerini tanımaya, hem birbirlerine fikir vermeye, hem de projeleri konusunda fikir açmaya başladı...”

SOKAK SANATLARI ATÖLYESİ DUYGU DİNÇER ÇOBAN & ERDAL ÇOBAN

“...2008 yılında kurulduk. Temel amacımız, kent kültürüne değer katmak ve bunu daha önce sanat eğitimi almamış ama yaratıcı, sanata eğilimi olan bireylerle yapmak. Ayrıca, toplumsal sorunları sokaktaki her kesimden, her görüşten vatandaşla paylaşmak...”

“...Tüm çalışmalarımız sokağa yönelik. Bizim için insanın olduğu her yer gösteri alanı. Meydanlar, sokaklar, gemiler, otobüsler, metro vb... Çünkü sokakta her kesimden insanla doğrudan temas kurabiliyorsunuz...”

“...İzmir'de ciddi bir sokak sanatı kültürü oluşuyor ve bu konuya katkıda bulunduğumuzu hissediyoruz. Bu gelişme, bizce İzmir'e has bir sokak sanatları politikasının gündeme gelmesi gerektiğini işaret ediyor...”

(541) 671 43 03 – (541) 285 25 15
www.sokaksanatlari.com
www.canliheykel.com

HEZARFEN FİLM GALERİ

NESİM BENCOYA

HEZARFEN

F i l m G a l e r i

(532) 508 33 19
nesim@hfgaleri.com
www.hfgaleri.com

“...Alsancak'taki Hezarfen Film Galerisi'nin kurucusu ve yöneticisiyim. Çalışma alanlarımı şöyle sıralayabilirim:

- Uluslararası ve ulusal film festivalleri, film market, film gösterimi, etkinlik ve sergi organizasyonu – tasarımı – yönetimi – uygulaması.
- Film festivalleri için program danışmanlığı ve yönetmenliği; tematik film seçimi.
- Uluslararası ve ulusal kültürel etkinliklerin ve organizasyonların medya planlaması ve uygulaması, sosyal medya danışmanlığı, web sitesi tasarımı, iç ve dış mekân tasarımı ve uygulaması...”

“...Bağımsız Türkiye Sineması İzmir Buluşmaları; Türkiye’de dağıtım ağına girememiş, İzmir’li izleyiciye ulaşma şansı olmayan filmleri ve yönetmenlerini İzmir seyircisiyle buluşturmayı hedefleyen bir organizasyon. Başlarda ilginin olmamasından çekiniyorduk ama gördük ki, bu konuda İzmir’de büyük bir açlık var. Salonumuz dolup taşı. Hatta son gösterimde gösterdiğimiz filmi izleyemeyenler için filmin dağıtımıcısından izin alıp bir gösterim daha yaptık. Şimdi bu gösterimlerin sayısını ayda iki ya da dört olarak arttırmaya çalışıyoruz...”

YENİKAPI TİYATROSU

ORÇUN MASATÇI

(541) 312 91 74
yenikapı@gmail.com
www.yenikapitiyatrosu.com

“...Biz ağırlıklı olarak tiyatroların eylem birliğini savunan, onuncu yılını kutlayan İzmirli bir topluluğuz. Kendimizi sosyalist ve feminist bir tiyatro grubu olarak ifade ediyoruz. Gericici, cinsiyetçi ve ırkçı yaklaşımı olmayan her tiyatro topluluğuna sahnemiz, festivallerimizde ve web sayfamızda yer veriyoruz...”

“Diğer bir ilgi alanımız, İzmir’in köyleri. Kültürel aktivitelerle günlük köy yaşamına katkıda bulunmak. İzmir sınırları içerisindeki hemen hemen tüm köylerde oyun sahneledik. Ayrıca Seferihisar, Mordoğan ve Dikili’de köy festivalleri gerçekleştiriyoruz. Sadece oyun sahnelemiyoruz; atölye çalışmaları ve söyleşiler de düzenliyoruz. Biz de çok şey öğreniyoruz, bu deneyimlerden...”

“...Yeni kitlelere ulaşmak, yeni kitleler yaratmak zorundayız. Eğer kamusal alanları daha etkin kullanırsak, kendi yaptıklarımızdan halkı daha etkin bir şekilde haberdar edebilirsek, onları sadece izleyici olarak kabul etmeyip üretime de katabilsek kent kültürüne büyük katkı sağlamış olacağız...”

TİYATRO VİYA

GÜNAY TOPRAK

Mansuroğlu Mah. Dumlupınar Cad.

No: 42/A, Bayraklı, İzmir

(232) 347 3626

(546) 637 26 03

info@tiyatrovıya.net

www.tiyatrovıya.net

"...İzmir'de kurulduk; on altı yıllık bir geçmişli olan bir tiyatro grubuyuz. Sokakta tiyatro yaparak, Makine Mühendisleri Odası'nın desteğiyle yola çıktık: "Kent'in Oyuncuları"..."

"...Başlarda bu işe sadece kültürel aktivite olarak bakarken, zamanla kent kavramına kafa yormaya başladık. Buna birinci elden müdahil olmak adına on iki yıl boyunca "Mehmet Ulusoy Sokakta Tiyatro Festivali" adlı bir çalışma yürüttük. Kentle bütünleşemeyen, kente entegre olmakta zorluk çeken kitlelere ulaşmaya çalıştık. Merkezde de oyun sahnelemekle beraber, ağırlıklı olarak tüm İzmir'in çeperini dolaştık..."

"...Türkiye Tiyatrolar Buluşması gibi geniş katılımlı etkinlikleri çok önemsiyoruz. Farklı politik görüşlere ve yöntemlere sahip oluşumlar, müşterekler çerçevesinde zaman zaman bir araya gelmeyi deneyimlemeli. Bu gibi işbirlikleri, üretimlerimizin kente daha kolay ulaşması ve kent sathına yayılmasına yardımcı oluyor..."

ÇİZGELİKEDİ GÖRSEL KÜLTÜR MERKEZİ

YALÇIN ÇIDAMLI

çizgelikedi
GÖRSEL KÜLTÜR MERKEZİ

M. Ali Akman Mah. Gürsel Aksel Blv.

No: 43 / B – C, Güzelıyalı, Konak, İzmir

(232) 247 12 47

cizgelikedi@cizgelikedi.com

www.cizgelikedi.com

"...Ben eski bir fotoğrafçıyım. İFOD'un kurucuları arasındayım ayrıca. Çizgelikedi Görsel Kültür Merkezi'ni ise eşim Arzu F. Güngör ile birlikte yürütüyoruz. İkimiz de uzun yıllar görsel tasarım işi yaptık; bir çok kuruma bu alanda hizmet ve emek vermişliğimiz var..."

"...Çizgelikedi'yi kurarken temel niyetimiz, İzmir'de bu alanda sinerji yaratmak üzere fotoğraf ağırlıklı bir görsel kültür merkezi yaratmaktır. On iki yılın sonunda İFOD'dan ayrılmış olsam da temasta kaldığım kişilerle iletişimim hep devam etti. Etkinliklerimiz ve eğitimlerimiz giderek zenginleşti..."

"...On üç oturum gerçekleştirdiğimiz "21. Yüzyılda İmgeye Ne Oldu?", en çok önemsedığımız etkinliğimiz oldu. Bu oturumların ilk yedisini dört yıl önce yapmıştık; son altısını ise yakın zamanlarda gerçekleştirdik..."

410 ARTS

ÇINAR ÇETİNCEVİZ-YEŞİM DENİZHAN

410art.wordpress.com

“...410 Arts olarak sıradan bir işhanında faaliyet gösteriyoruz. İzole bir stüdyo yaratmak yerine, her türlü iş kolundan insanların varolduğu bir yerimiz olsun istedik. Bunun bizi beslediğini düşünüyoruz...”

“...Gözlemlediğimiz bir durum var: İzmir’de baştan sanat üretmek için kurulan pek çok atölye, sergileme alanı bir süre sonra ayakta kalabilmek adına kurs mekânına dönüşüp yaratıcı üretim pratiklerini terk ediyor. Biz sadece üretime ağırlık vermek istiyoruz...”

SOKAK SANATÇILARI DERNEĞİ

KUBİLAY MUTLU

Cumhuriyet Blv. No: 54, Büyük Kardeşli
Han, Kat:1 / 101, Konak, İzmir
sokaksanat@gmail.com
www.sokakorkestrasi.com

“...2004’ten bugünlere bakacak olursak, Sokak Orkestrası ve Sokak Sanatçıları Derneği; kamusal anlamda kentin görsel ve işitsel mekânlarını yeniden dizayn etmek, yeniden kurmak ve oluşturmak üzerine bir kaygı taşıyor, son zamanlarda. Bu bağlamda etkinlikler üretmeye yoğunlaşıyoruz. Düzenli olarak sokağa işaret eden, orada biraraya gelen, sokak ve açık alan için kendi bağlamını yaratan, kentin görsel ve işitsel dokusuna, işitsel manzarasına yeni tınılar katmak derdinde olan ve bugüne kadar dışarıdan herhangi bir maddi destek, sponsorluk almadan yürüyen bir derneğiz...”

“...Kuram meselesi bizim sahamızda hep ihmâl edilen bir konu. Ya da tam tersine; sırf kuramla yatıp kalkıyoruz ve hayatın kendisine değmeyen teorik lafazanlıklar içinde rotamızı kaybedebiliyoruz. Bizim yapımız her ikisini de dengede tutmayı gözetiyor. Akademik ve bireysel çalışmalarda, aşırı uzmanlaşmanın ve üretim sürecinin getirdiği bir yabancılaşma olduğunu düşünüyoruz. Disiplinlerarası çalışmanın bunu aşmanın yollarından biri olduğunu öne sürüyoruz...”

ULUSLARARASI İZMİR KUKLA GÜNLERİ

SELÇUK DİNÇER

Cumhuriyet Blv. No: 249 / 3, Park Apt.
 Alsancak, Konak, İzmir
 +90 (232) 465 22 55
 info@izmirkuklagunleri.com
 www.izmirkuklagunleri.com

“...İzmir Uluslararası Kukla Günleri’nin direktörüüm. 2007 yılında bu festival için kolları sıvadığımda “dünyaya dönük bir yüzü olsun, İzmir’e maledilebilecek nitelikte ve nicelikte olsun” diyerek yola çıktım. İki temel hedefim vardı: Kentle çok etkin bir biçimde bütünleşmeli, yol aldıkça da kapsam açısından dünyayla bütünleşmeli...”

“...Bir çok ülkeden katılım, teknik olarak birbirinden çok farklı oyunlar, çok farklı yaş gruplarına ve beğeni düzeyine hitap edecek zengin bir program. Bunun yanına sergiler de eklemeye başladık. Üçüncü ayak ise atölye çalışmaları oldu. Bu çalışmalarda yurtdışından gelen eğitim yetisine sahip sanatçılar yaptıkları işleri sergiliyor, bu sergiler üzerine konuşuyor...”

“...Çok temel bir kaygımız var: İlk günden bu yana sadece kentin merkezinde yerleşik, belli nitelikte bir grup seyirciyi yönelik değil; tüm İzmirliyle yönelik bir festival yapıyoruz. Meselâ 2014’te yirmi beş farklı gösteri mekânında yüz kırk beş civarında gösterim yaptık...”

METEHAN ÖZCAN

www.metehanozcan.com

“...Mimarlık ve iç mimarlık, yanı sıra görsel iletişim tasarımı okudum. Genelde çok keskin bir bağlama oturtmadan modern bireyin kendini nasıl bulduğu üzerine farklı deneyimler, alıştırmalar yapıyorum; fotoğrafı araç olarak kullanarak. Mimarlık okuduğum için bu disiplinle beraber, fotoğrafı da bir iletişim aracı olarak görüyorum, kullanıyorum...”

“...Halen, Venedik Mimarlık Bienali için 1967 yılında iki mimar tarafından model önerisi olarak inşa edilmiş bir bina üzerine çalışıyorum. Burada sadece bir bina tasarlanmamış; yaşam da tasarlanmış. Kabaca, binadaki dairelerin içine girip ev adını verdiğimiz bu özel mekânlarda insanların nasıl bir yaşam kurguladığına, evlerini hangi nesnelerle donattığına, sabit mobilyaları kendi kullarımlarına yönelik nasıl dönüştürdüğüne dair malzeme topluyorum. Aslında ne bir belgesel çekiyorum, ne de bir söz söylemeye çalışıyorum. Yine çok açık olmayacak, hatta anlamca muğlak kalacak belki ama bu kişisel tercihleri yan yana koyarak Türkiyeli bireyin geçirmiş olduğu süreci biraz göstermek istiyorum...”

EFDAL SEVİNÇLİ

(533) 714 88 22
sefdal@gmail.com

“...1963 yılından beri İzmir’de yaşıyorum. Türk Dili ve Edebiyatı’nı tiyatrodan hiç ayrı düşünmeden, bir kardeş ilişkiler bütünü içinde yürüttüm. Yazma eylemi içinde kırk yılım geçti. Bugüne değin yayınlanmış on beşi aşkın kitabım var...”

“...Tiyatro bir sanatsal duyarlılığın, estetik bir kaygının illâ salonlarda sergileneceği bir sanat dalı değil. Bu düşünceyi kendi siyasal düşüncemle birleştirdiğimde, sokakta tiyatro yapmanın temel bir yol olduğuna inanıyorum. Bu yol tabii ki engebeli, kısıtlar da içeriyor...”

“...Tiyatro, ister istemez bu küs değil ama kavgalı, çekişmeli süreci en iyi biçimde gösterip dışa vuracak asal sanat dalıdır. Elbette müziğin, resmin, sinemanın, fotoğrafın bu yolda önemli güçler olduğuna inanıyorum. Bundan dolayıdır ki, tüm disiplinlerin ortaklaşa çalışmasını çok önemsiyorum...”

“...İzmir sanat ve kültür yaşamı açısından bütün sancılarını aşacak; bu umudu hep taşıyorum...”

CANSU ERGİN

canzoss@gmail.com
www.cansuergin.com
www.facebook.com/jjanushdance

“...İzmirliyim. Çağdaş dansçısıym; performans sanatına yakın bir duruşumun, hissiyatımın olduğunu söyleyebilirim...”

“...Eğitim süreci artık bitmiş olsa da araştırma süreci duraksız olarak devam ediyor. Dans nedir, hareket nedir; kendime sürekli bunları soruyorum. Evet; çağdaş dans diye bir form var ama bunu hiç bilmeyen bir insana nasıl aktarabilirim, bir beden ifadesi izleyende neyi çağırıştırır, ona ne tür bir uyanış getirir gibi konularla ilgileniyorum...”

“...Ücretsiz gösteriler de yapıyorum. Ücretsiz gösterileri daha geniş kitlelere ulaştırmak adına çok önemsiyorum. Direkt geribildirim alabilmenin, ezber bozabilmenin en sağlıklı yolu. K2 ile de çalışıyorum. Burada fotoğraf sanatçılarıyla bazı projeler yürütüyoruz. Fotoğraflar üzerinden beden ve mekân ilişkisine kafa yormak bana çok ilginç ve besleyici geliyor...”

“...En büyük dileklerimden biri, yurtdışında bağlantıda olduğum sanatçıları İzmir’e getirmek; kenti bu alanda geliştirmek ve kalkındırmak. Bu şehirde böyle tür bir özgürlüğün olduğunu onlara deneyimletmek istiyorum...”

PORTFOLYO: ŞAFAK GÜRBOĞA

“Saklı” 2014, enstalasyon, buluntu dolap, kırmızı boya, 3 adet çizim

Kimlik, ırkçılık, şiddet, yıkıcı saldırganlık ve benzeri başlıklar, Gürboğa'nın çalışmalarında konu bütünlüğünü oluşturuyor.

Gürboğa, işlerinde ağırlıklı olarak bu başlıkların insanın toplumsal ve doğal yapısı üzerindeki etkileşimine odaklanıyor. Bununla beraber, neden ve sonuç ilişkisi içinde, yaşanan eylemlerin ve bir çözüm bulma arayışından çok yaşanan durumların tespiti üzerine çalışıyor.

Şafak Gürboğa

*Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar
Fakültesi Resim Bölümü'nden mezun olan
sanatçı, aynı üniversitede yüksek lisans
eğitimi sürdürüyor.*

“Kabuk” 2015, enstalasyon,
 8 parça / Amalfi 34 x 39 cm., Venezia 35 x 55 cm., Genova 50 x 25 cm.,
 Pisa 48 x 34 cm., Palermo 24 x 34 cm., Brindisi 24 x 32 cm.,
 Comacchio 19 x 24 cm., Cagliari 30 x 32 cm.

“O Yeri Hatırlıyorum” / 2015, enstalasyon, 3 parça

“O Yer”, on sekiz adet A3 boyutundakağıt üzerine füzlen, 110 x 210 cm.

“Takas”, ham, pişmemiş kiremit, 23 x 41 cm.

“No: 19”, on sekiz adet kiremit ve ses kaydı, 110 x 130 cm.

BİR SERGİ

BORGA KANTÜRK

Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi ile hastane arasında yer alan terk edilmiş arazi, bir süredir genç sanat öğrencilerinin kolektif sanat üretiminin ve buluşmalarının mekânı haline gelmişti. Bu bölge, üretimlerin 2-5 Haziran 2015 tarihleri arasında izleyiciye açılmasıyla ortak bir mücadele ve deneyim alanı olarak işaretlenmiş oldu. İzleyiciler için hazırlanan sergi haritası, herkesi bu süreci ve deneyimi paylaşmaya, keşfetmeye davet ediyor.

Etkinlik, özellikle plastik sanatların sonuç endeksli mekân içi sergileme tekniklerine odaklanması fikrine tepki olarak düşünce ve süreç paylaşımına odaklanan bir eylem biçimi ortaya koyuyor.

Arazinin genişliği, bitki örtüsü, gözü dolduran geniş bir gökyüzü: Üretilen işler; malzemenin doğaya dönüşü içinde “sanatçı” ile “deneyimlenen mekân” kavramları arasındaki ilişkiye işaret ediyor. Doğal malzemeler, bulunduğu yerde, kolektif bir ruhun müdahalesiyle

ve doğaüstü esinlerle kendini yeniden üretiyor. Bu ortaklaşmanın sonucunda edinilen bilgi havuzu ise serginin gerçekliğinin taşıyıcısı haline geliyor.

Sanatçıların, gözlemler sonucunda sergi alanına kendi anlayışları doğrultusunda, kavramlardan uzak ve sade ölçülerde müdahale ettiğini söyleyebiliriz. Çevreyle iletişime geçmekle yetinmeyip etraftaki atık ve çöplerin temizliğiyle de ilgilenmiş olduklarını görüyoruz. Sanatı bir dil yaratımı temelinde ele alacak olursak, bu

alandaki biçimsel ve kavramsal bir dil kavrayışının dışında daha sezgisel bir iletişim ve tatmin yaratılmış.

Sanatçıların kullandığı malzemeler ve ortaya çıkan işler, benlik eksenli alışlageldik “sergi” anlayışının temelini oluşturan duygunun akışına karşı işlenmiş. Üzerinde periyodik bir cetvel yazılı mermer, otlarından ayrılmış toprak alanın üzerine yazılmış rakamlar, budanmış ağaç dallarının birleştirilmesiyle oluşturulmuş özel alanlı dolgulu kule, ağaç dallarından imâl edilmiş kafes, toprak ve samandan üretilmiş küp, mekân tazelenmesinin sonucu olan kapılar, keten bezin üzerine konumlandırılmış dallar ve seramik malzemelerle beden bulmuş su aygırları; sergi alanı içinde varlığın sonsuz geri dönüş hareketiyle çözümlenecek yeni sorulara yol açarken bireyin kendi içine taşınmış, bilgi üretmeye başlamış.

Yer:

Narlıdere, Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi – Tıp Fakültesi arasındaki boş arazi.

Açılış Tarihi:

2 Haziran 2015

Süre:

Bu güzergâh dahilinde mekâna yerleştirilmiş ve orada üretilmiş olan tüm çalışmalar 2 Haziran 2015 tarihinden itibaren bir kurum tarafından kaldırılana, doğal yollarla yok olana dek kamusal alanda izleyiciye açık olacak. Serginin açık kalacağı saatler ise tamamen serbest bırakılmış. Mekânı ister gece vakti elinizde aydınlatma aracınızla; isterseniz öğle vaktinde ve gün ışığında deneyimleyin. Seçim tamamen size bırakılmış.

Katılımcı listesi:

Onur Findık, Yunus Emre Erdoğan, Mehmet Murat Güneş, Güvenç Ceviz, Oğuz Oğuz, C. Nazım Arslan, Aykut Hızlıok, Fatih Şimşek, Ebru Baş, Özge Demir, Nurcihan Çavuşoğlu, Özlem Tezcan, Talha Demiral, Yusuf Can Anıl Emene, Onur Göksel.

TÜRKİYE TİYATRO BULUŞMASI, DOKUZUNCU KEZ “MERHABA” DİYECEK

CENKER EKEMEN

İlki 2007 yılında Seferihisar’da düzenlenen Türkiye Tiyatro Buluşması (TTB), bu yıl Bergama’nın ev sahipliğinde 3 – 7 Ağustos 2015 tarihleri arasında dokuzuncu kez düzenleniyor. İlk günden bu yana bir çok ilke imza atan TTB, her yıl beş yüzü aşkın tiyatro sanatçısını ve binlerce tiyatroseveri bir araya getiriyor. Türkiye’nin dört bir yanından İzmir’e gelen gelen sanatçılar, oyunlarını sokaklarda oynuyor, salonlarda izleyiciyle buluşuyor.

TTB, ayrıca izleyicilere ünlü ve başarılı yönetmenler, oyuncu ve yazarlarla atölye çalışmaları yapma olanağı sunarken, tiyatro kuramcılarıyla Türkiye ve dünya tiyatrosunu tartışma şansı sağlıyor. Yanı sıra sadece tiyatro sanatçıları değil; alanında başarılı bir çok farklı disiplinden gelen sanatçıyı bir araya getiren, ortak birikimleri hem ulusal, hem de yerel katılımcıların paylaşımına açan buluşma; resim, heykel, sinema, yazarlık, quartango, tiyatro sporu, kil işleme sanatı gibi bir çok alanda düzenlenen atölye çalışmalarıyla katılımcılara kendini geliştirme olanağı sağlıyor. Sinemadan tiyatroya, güncel siyasetten felsefeye, sanatın güncel sorunlarından kuramsal çalışmalara kadar pek çok konuda yapılan söyleşiler, aynı zamanda bir okul görevi görüyor.

Bu buluşmaların, ülke tiyatrosuna dair de önemli ve somut çıktıları var: TTB, Türkiye Tiyatrosu’nda sanatçıların ortak refleks gelişmesine, sorunları birlikte tartışıp çözüme kavuşturma yolları aramasına ön ayak oluyor.

Yenikapı Tiyatrosu’nun ve Türkiye Tiyatrolar Birliği’nin ortaklaşa düzenleyeceği 9. Türkiye Tiyatro Buluşması, bu yıl Bergama Belediyesi’nin öncülüğünde; İzmir Büyükşehir Belediyesi, Konak Belediyesi ve Gaziemir Belediyesi katkılarıyla tüm tiyatro severleri sahne saflarına çağırıyor.✚

www.yenikapitiyatrosu.com
yenikapigmail@gmail.com

DRINK & DRAW İZMİR: “ÇİZERKEN EĞLENİN!”

ELFİN YÜKSEKTEPE BENGİSU

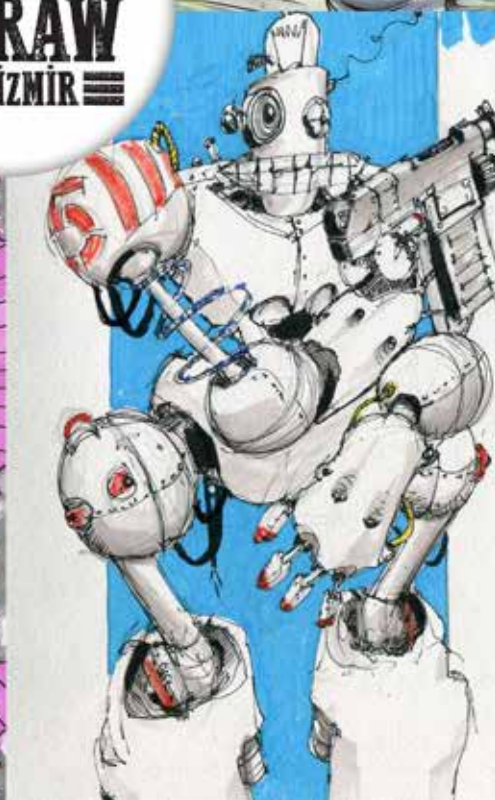
İllustratör Emrah Tümer ve çizir arkadaşları Ozan Sarı, Emel Alp Sarı ve Gökhan Erbaş ortak bir hayalin peşinde, şu sıralar şehrin yaratıcı çevrelerinde heyecan yaratan bir etkinliğe imza atıyor: Drink & Draw İzmir.

Drink & Draw, kısaca DnD; aslında dünya çapında yapılan bir çizir etkinliği ve Nisan 2012'den bu yana iki haftada bir İzmir'in farklı mekânlarında da gerçekleşiyor. Ekibin kendi ifadesine göre DnD, “iş stresinden kurtulmak için, okul günlerinde yapılan buluşmalarda olduğu gibi, editör ya da müşteriler ensede boza pişirmekten çizim yapılabilen” bir buluşma. Tabii yalnızca çizim yapmak için değil; aynı zamanda birlikte yiyip içmek ve sıcak sohbetler yapmak için bir bahane aslında. Başlangıçta “kaç kişi gelir ki?” sorusuyla yola çıkan ve “üç kişi bile olsak yaparız” kararlılığıyla hayata

geçirilen etkinlik, daha ilk buluşmada yirmi beş kişilik bir çizir kadrosunu buluşturmaya başarmış. Bu kadro, zaman ilerledikçe genişleyip masalardan çimlere, merdivenlere, kaldırımlara taşmış.

Etkinlikte yer almak için iyi ya da kötü çizir olmak gibi ayırım ya da yetenek sınırı yok. Belli ki “profesyonel çizir” tanımlaması çoktan aşılmış ve çizmekten keyif alan herkesi “çizir” hissettirmeye başlamış DnD. Yaz aylarında İzmir'in sayfiyelerinde de buluşmaya devam eden ekip, çekirdek kadrosunun dışındaki çizirlerle birlikte

hareket etmeyi çok seven bir arkadaş grubuna dönüşmüş. Çizebilen herkesi bir eskiz defteri edinmeye ve elbette gruba katılmaya davet ediyorlar. Sizi davet ederken diyorlar ki; “çizerken eğlenin!”.

Buluşmalarda serbest çizim yerine kavramsal hedefler ya da konseptler belirlenerek bir çerçeve yaratılıyor ve o günün etkinliğinden derinlikli sonuçlara varılıyor. Sırada ise DnD’den çıkacak sergiler var. Tasarımı Gökhan Erbaş’a ait bir logosu da bulunan etkinlik, kurumsallaşma konusunda temkinli. DnD tişörtleri, defterleri ya da rozetlerine yer var; fakat daha öteye geçmeye pek niyetleri yok. Amatör ruhları ellerindeki en değerli varlık.

Siz de “çizer” ruhu taşıyorsanız, Drink & Draw İzmir’in etkinlik duyurularını bir kapı önü sohbetinde hayal ederken ilk gecenin sabahında hayata geçirdikleri facebook sayfasından takip edebilirsiniz. ✚

www.facebook.com/groups/drinkndrawizmir
<https://www.behance.net/DrinkNDrawIzmir>

YARATICI FİKİRLER, İLHAM VERİCİ HİKÂYESLER VE FERAH BULUŞMALAR

ELFİN YÜKSEKTEPE BENGİSU
SARP KESKİNER

Kendisini “mimar ve girişimci melezi” olarak tanımlayan ve İzmir Akdeniz Akademisi dahil olmak üzere kent odaklı pek çok projede yaratıcı işlere imza atan H. Cenk Dereli, bir süredir kentteki yaratıcı potansiyelin altını çizen etkinlikler düzenliyor. İki etkinliğe özellikle mercek tutalım istedik.

PAZAR YERİNDE FESTİVAL RANDEVUSU: RENDEZVOUS

Şehrin geniş katılıma ev sahipliği yapan etkinliklerinden biri, **Rendezvous İzmir**. Dereli'nin bu projedeki ortakları İzmir'in sosyal hayatında başarılı işlere imza atmış işletmeci **Tamer Varış**; “Müzikant” ve “Elektronik Büyücü” olarak bilinen DJ - prodüktör **Fatih Uysal** ve uzmanlığını “kültürel danışmanlık içeren yenilikçi proje üretimleri” olarak tarifleyen Los Du Mal

adlı yaratıcı platformun kurucusu **Metin M. Ilktekin**.

Bugüne dek farklı mekânlarda düzenlenip sokağa, bahçelere yayılacak şekilde kurgulanan etkinlik; moda, tasarım, müzik ve yaratıcı bir buluşma bahanesi arayan herkese bir pazar yerine randevu veriyor. Tasarım ve vintage ürün satış standları, görsel işitsel sanat performansları ve atölyeleri bir arada bulabileceğiniz Rendezvous İzmir etkinliğinin

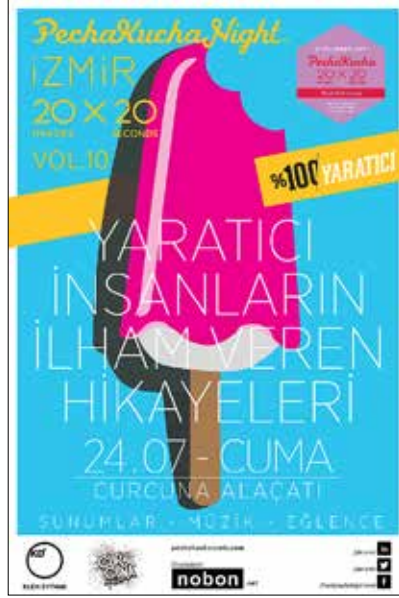
dördüncüsü, toplam 22 üretken katılımcısıyla 23 Mayıs'ta Fransız Kültür Merkezi'nin bahçesinde gerçekleşti.

Tüm güne yayılan bir festival havası size iyi geliyorsa, randevu defterinize "iki ayda bir" diye not düşebilirsiniz. Etkinlik takvimini www.rendezvousizmir.com adresinden veya Facebook'taki sayfaları rendezvous izmir'den takip edebilirsiniz. Instagram hesapları yalnızca fotoğraf değil; video içeriği açısından da zengin.

İZMİRLİ YARATICI İNSANLARIN İLHAM VEREN HİKAYELERİ: PECHA KUCHA

İngilizce "chit-chat", Türkçe "çene çalmak" anlamına gelen **PechaKucha** (Türkçe'de "peça kuşa" diye okunuyor); Tokyo, Japonya çıkışlı bir yaratıcı buluşma etkinliği. 720'den fazla şehirde düzenlenen ve her şehirde farklı disiplinlerden yaratıcı insanları yeni takipçilerle bir araya getirmeyi hedefleyen bu keyifli etkinlik ücretsiz. Sunum yapan her konuşmacı, yaratıcı üretimini veya ilham verici hikâyesini 20 slayt x 20 saniye sürede anlatmak zorunda.

24 Temmuz'da Alaçatı'da gerçekleştirilen onuncu buluşmada mixology, inovasyon, girişim, tasarım, gezginlik, müzik ve gastronomi temalarını öne çıkaran

etkinlik; BURAK GENÇ, InnoCAMPUS, IDEA4ID, ENGİN KABAN, SESLİ YEMEK, KAAAN DÜZARAT - ANALOG KÜLTÜR ve GURME İZMİR'i yeni takipçilerle buluşturdu.

Sonbahar başgöstermeden, on birinci etkinliği ajandanıza kaydetmek için web adresini takipte kalmakta fayda var:

www.pechakuchaizmir.com +

TANDEM, MATEMATİK KÖYÜ'NDE

B O R G A K A N T Ü R K

“Tandem”, aslında “ardı ardına” anlamında kullanılan bir kelime; ayrıca iki selesi bisikletlere verilen isim. Kelimenin adını verdiği bu projedeki vurgu ise tekil girişimler olarak gerçekleşen kültür aktivitelerinin, ikili paydaş ilişkisi üzerinden sürdürülebilmesi üzerine. Kültür Yöneticileri Değişim Programı, AB ülkelerinde ve Türkiye’de faaliyet gösteren kültür sanat kurumlarını bir araya getirerek, bu kurumlar arasında ortak çalışma ve üretim zemini oluşturmayı amaçlıyor.

2011 yılında faaliyetine geçen TANDEM - Kültür Yöneticileri Değişim Programı’nın üçüncü tanışma toplantısı, bu yıl 11 - 14 Haziran 2015 tarihleri arasında gerçekleşti. Bütün yıla yayılacak bir dizi etkinliğin ilk ayağı olan bu buluşma, Türkiye’nin farklı şehirlerinden on beş; Avrupa’dan Bulgaristan, Fransa, Almanya, Yunanistan, Macaristan, İrlanda, İtalya, Letonya, Polonya, Romanya ve İsveç’ten on beş olmak üzere, toplam otuz kültür sanat organizasyonun temsilcisini bir araya getirdi. İzmir’in Şirince beldesinde, Nesin Matematik Köyü çatısı altında buluşan genç organizatörler, kültür yöneticileri ve oluşumları, birbirlerini tanıma şansı bularak ortak bir çalışmanın ilk adımlarını attı.

TANDEM - Türkiye - Avrupa Birliği - KÜLTÜR YÖNETİCİLERİ DEĞİŞİMİ (2015 - 2016 Programı)

Program dahilinde, bir buçuk yıl süreyle ortak proje üretme yükümlülüğünü üstlenen kültür yöneticisi bireyler ve oluşumlar, bu süre zarfında düzenli

aralıklarla bir araya gelip deneyimlerini ve ortaklıklarını gözden geçirerek, projeleri bir adım öteye taşıyor. Tanışma toplantısıyla başlayan birbirini tanıma süreci, hazırlık toplantısında bir basamak ileriye taşıyor; ara toplantıda düzenlenen eğitim ve seminerlerle pekiştiriliyor.

Program dahilinde yer alan “kent ziyaretleri (placements)”, her katılımcıya ortaklık kurdukları kişi ve kurumların faaliyet gösterdikleri şehirleri, o şehrin sosyo-kültürel yapısını, farklı kültürleri yakından tanıma olanağı sağlarken, farklı çalışma modellerini deneyimleme ve ortak proje etkinlikleri gerçekleştirme fırsatı yaratıyor. Katılımcılar; bu kaynaşma sürecinin sonunda yürütülen projelerin genel bir değerlendirmesini yapmak, projeleri sunmak ve programın devamı için üretilen önerileri paylaşmak üzere tekrar bir araya geliyor. Ortak zeminlerde buluşan katılımcılar, ileriye dönük ürettikleri projeler için TANDEM ortakları tarafından destekleniyor.

“TANDEM NETWORK” ağı, projeler başarılı olsun ya da olmasın; program sonuçlandığında, katılımcı birey ve kurumlar adına büyük bir kazanca dönüşüyor. Uzun dönem ortaklıkların, yeni olasılıkların peydah olmasına yol açan bu ağ, sadece katılımcı kişi ve kurumların değil; şehrin içerisindeki kültür sanat zincirine de genişletici ve öğretici bir halka ekliyor. ✨

<http://www.anadolukultur.org/tr/calisma- alanlari/projeler/tandem-2015-2016/172>

<https://matematikkeyu.org>

Fotoğraflar: Cizem Akkoyunoğlu

EPHESOS: YİRMİ BİR YILLIK BEKLEYİŞ, MÜJDEYLE SONUÇLANDI

CENKER EKEMEN

Mermer taşlarla döşenmiş, sağlam soltu sütunlarla bezenmiş o yolda yürürken düşünmeden edemiyor insan. Binlerce yıl öncesinde de güneş aynı yerden batıyordu burada. Binlerce yıl öncesinde de aynı denizde balık avlıyor, yüzüyordu insanlar. Aynı yıldızın altında sevişiyorlardı. Aynı yolda, belki tıpkı şimdi yaptığımız gibi o taşları oraya koyan eski medeniyetleri düşleyerek yürüyorlardı.

Ankara Sanat Tiyatrosu'nun sahneye koyduğu Antigone'yi izlediğimiz tiyatrodaki zamanın tragediyalarını izleyenlerin atası belki Hitit; belki de Luwi'ydı. Ya da Dor'dular, İyon ya da Romalıydılar. Celsus Kütüphanesi'nde parşömenlere bakıyorlardı. Hemen yanı başındaki hamamda yıkaniyorlardı. Aralarında herhangi bir paravan olmayan, erkek kadın olarak ayrılmamış umumi tuvalette hacet görürken politika ya da felsefe tartışıyorlardı belki de. Teras evlerde kalıyorlar; ticaretle ve çiftçilikle uğraşıyorlardı.

Yedi bin yıl önce de vardılar, cumhuriyetten hemen sonra da oradaydılar. Antik kent terk edilmişti belki ama Ege dağlarında adlarını taşıyan efsaneler bırakmışlardı yakın tarihe. Efe kelimesi Ephesos'tan geliyor; "Efesli" anlamında kullanılıyordu. Belki de bu sebeple Dünya Mirası ünvanını en çok hak eden bölgelerdendir Efes.

Kısa süre önce de Bonn'da 39. kez toplanan Dünya Mirası Komitesi, Dünya Mirası kapsamına aldı bu kadim kenti. Yirmi bir yıllık bekleyişin sonunda UNESCO Dünya Kültür Mirasına giren Efes, listedeki pek çok üyeden farklı olarak dört bileşenle girdi listeye. Efes Antik Kenti, beraberinde Meryem Ana Evi, Ayasuluk Kalesi ve Çukuriçi Höyük ile listede yerini aldı.

Geçen yıl listeye 99'uncu sıradan giren Bergama ile İzmir, böylece güney ucundan kuzey ucuna UNESCO ağıyla örülmüş oldu. Ayrıca bu sonuçla Türkiye'nin listedeki varlık sayısı onbeşe yükseldi. +

HOME WORKS 7: KÜLTÜR ÇALIŞMALARINA İLİŞKİN BİR FORUM

ELFİN YÜKSEKTEPE BENGİSU

Kültür alanında yazıp çizen, düşünen ve üreten zihinlere bir öneri: Home Works, her iki üç yılda bir Beyrut'ta düzenlenen multidisipliner bir platform. 2002 yılında Lübnan Plastik Sanatlar Derneği Ashkal Alwan tarafından başlatılan Home Works girişimi, zaman içinde Arap Bölgesi ve uluslararası güncel kültür çalışmaları adına en canlı platformlardan biri konumuna yerleşmiş durumda.

HOME 7 WORKS

أشغال داخلية ٧

On gün boyunca bir araya gelen sanatçı, küratör, yazar ve düşünürlerin; sergi, panel, sanatçı konuşmaları, atölye çalışmaları, tiyatro, dans ve müzik performanslarıyla etkileşimli bir paylaşım içinde bulunduğu forum, her defasında farklı bir tematik yapıya oturtuluyor. Ortak konuların, aciliyet ifade ettiği düşünülen sorunların olası çözüm önerileri, estetik form ve yöntemler üzerinden masaya yatırılıyor.

12 - 24 Kasım 2015'te yedincisi düzenlenecek Home Works, ilgilenenler ve yeni ev ödevi peşinde koşanlar için zengin bir program hazırlamış. Ashkal Alwan'ın benzer niteliklerde başka programları da var; detaylı bilgiye

www.ashkalalwan.org adresinden ulaşabilirsiniz. +

SANAT RUHUNA GENÇ “GIDA” MEDITERRANEA 17

ELFİN YÜKSEKTEPE BENGİSU

18 - 30 yaş arası genç sanatçıların yaratımlarının dünyadaki ana ifade platformu olarak tariflenen ve irili ufaklı pek çok Akdeniz şehrini dolaşmış olan Avrupa ve Akdenizli Genç Sanatçılar Bienali (BJCEM), bu yıl 22 Ekim - 22 Kasım 2015 tarihleri arasında Milano’da düzenleniyor.

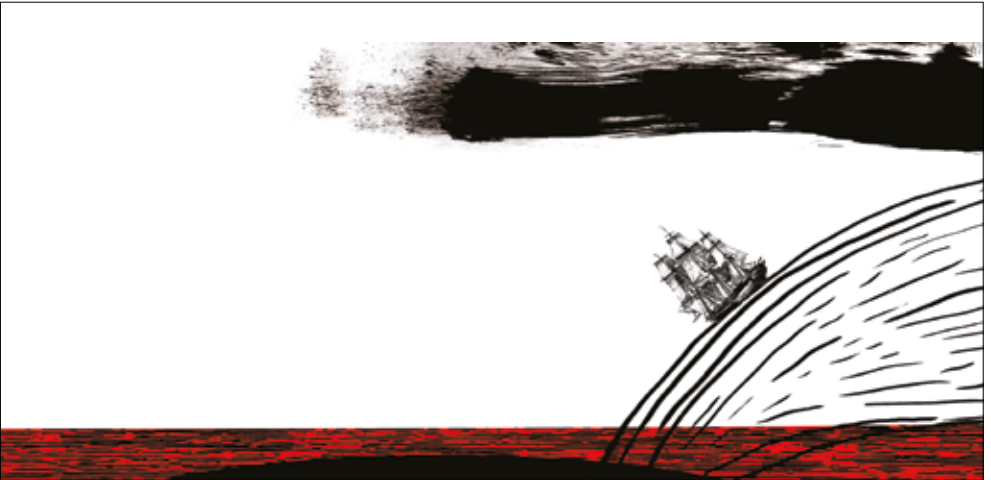
Görsel sanatlar, tasarım, moda, mimari, gastronomi, edebiyat, sinema, müzik, performans sanatları, tiyatro ve dans gibi pek çok farklı disiplinden 300 sanatçıyı bir araya getirecek olan BJCEM’in (*Biennale des jeunes créateurs de l’Europe et de la Méditerranée*) / *Mediterranea 17 Young Artists Biennale*) bu yılki başlığı, “No Food’s Land (Gıdasızlık Diyarı)”.

Bu başlığı oluştururken, son yıllarda ‘beslenme’ kavramının çoklukla sağlıklı ilişkilendirilmesine karşılık, bu kavramın aynı zamanda bir iç duyuya işaret ettiği

vurgusu üzerinde duran Matteo Lanfranchi, hayâl dünyasının da aynı biçimde beslenip bakılmaya, ekilip biçilmeye, artık ihtiyaç duyulmayandan arıtmaya gereksinim duyduğunun altını çiziyor ve en derinde yatan, görünmeyen parçalarımızın erdemle mi yoksa haince mi ‘beslendiğine’ bakıyor.

Bienale Türkiye’den de katılım var: Gökçe Er ve Gökçen Dilek Acay, bu yıl *Mediterranea 17*’de ülkemizi temsil ediyor olacak.

Bu katılımın İzmirli genç sanatçılara ilham olmasını dileyelim ve bienalin İzmir’e çok yakışacağını altını çizelim. ✚

Ilaria Bochicchio (İtalya)

Abastanotti Chiara (Italya)
Tomorrow we'll be hungry again, 2015

André Guiboux (Fransa)

Alaplaj (Fransa)

Albdorf Thomas (Avusturya) *Former Writer #15, 2013*

Fikrete Topalli (Italya) *The awakening of seed, 2015*

Ali Zreik (Lübnan) *Black Widow*, 2013

Floryan Varennes (Fransa) *Punctum Saliens*
(*Reminiscence / Hécatombe*), 2013-2015

La Rocca / Moretti (İtalya) *Ancient Future*, 2014

Arianna Farricella (İtalya) *The Color Diet*, 2015

Merima Ivković (Bosna)

Janitsch Lukas (Avusturya) *Idyll*, 2014

Anna White (Inghiltera) *Hoarding*, 2014

Ivana Radovanovic (Karadağ) *The Hollow Men*, 2011-2014

ASG (Italia) *Dust Storm*, 2015

Leonard Sherifi (Italia) *The Triumph of Tragedy*, 2015

Restoryant (Italia) *Take a story away*, 2015

What Is Written Dance Company (Inghiltera) *Unsettled*, 2014

Nuvola Ravera (Italia) *Pink Elephant*, 2012-2013

GÖĞSÜNÜ AKDENİZ RÜZGÂRLARINA AÇAN BİR 21. YÜZYIL MÜZESİ: MuCEM

ELFİN YÜKSEKTEPE BENGİSU

6 | AKDENİZ'DEN

Akdeniz'i Türkiye haritasının güneyinin çerçeve sınırını yatay düzlemde boydan boya kesen bir mavi renk olarak imgelemeyi bir kenara bırakıp, kendi coğrafyası içinde bir bütün olarak haritalayabildiğinizde, karşınıza bir denizin etrafına dizilmiş, hiç de birbirine benzemeyen onlarca kültürel yapının dantel gibi incelikte akan örgüsü çıkar. Denizle, ılıman iklimle, dansla, yemekle, sıcakkanlılıkla hemen ilişkilendiriliveren bu yapı, aslında tarihin ilk katmanlarından bu yana medeniyete şekil veren çokça gerçeğin doğum yeri olmuştur. Akdeniz, bugünkü kolektif bilincimizin en temel yapı taşlarının erken vatanıdır aslında. Akdeniz Medeniyeti kavramını çerçevelemek istediğinde, uçsuz bucaksız ama yine de sınırları çok net; şaşırtıcı bir zenginlikle karşılaşır insan. İşte bu zenginliğin orta yerinde, Marsilya'da Akdeniz Medeniyeti'ni tabiri caizse kucaklayıp kutlayan, araştıran ve görünür kılan; bunu yaparken de kendi sıra dışı ve görkemli edasıyla Akdeniz'e yepyeni şeyler katan bir müze var: MuCEM.

Marsilya limanının girişinde, tarihi Saint John Kalesi ve onun yepyeni uzantısı olarak yüzünü Akdeniz'e dönerek konumlanmış ve kendi tabirleriyle "ruhunu Akdeniz rüzgarlarına açmış", betonu kuş gibi hafifletip adeta bir balık ağı gibi örtünmüş "mineral bir küp" formundaki bu mimari yapı, beton işleriyle ünlü Fransız mimar Rudy Ricciotti'nin elinden çıkma. Kale ve J4 olarak adlandırılan bu kübik yapının yanı sıra kaynaklara ve korumaya adanmış bir ek binaya da sahip olan MuCEM, toplamda 40000 metrekarelik bir alanda işlev veriyor. Tam adı "Avrupa ve Akdeniz Medeniyetleri Müzesi". Dünya çapında Akdeniz medeniyetlerine adanan ilk müze. Müzenin temel vurgusu, Akdeniz'de ortak tarih ve toplumlar

arası diyalog. J4 ve kale arasında denizin üzerinden uzanan ve her gün binlerce ziyaretçinin adımladığı beton köprü ise güncel ve tarihsel olan arasında bir geçit kurgulayarak bu ortaklık ve diyalogu vurgular nitelikte.

Doç. Dr. Serhan Ada'nın önerisi üzerine uzun zaman önce temas kurulan MuCEM'le tanışmamız, müzenin uluslararası ilişkilerini yöneten ve kurucularından Thierry Fabre'nin İzmir Akdeniz Akademisi'nin konuğu olmasıyla mümkün oldu. Fabre; limanı ve denizi adeta kucaklayan Marsilya'nın çeperlerinde katman katman iç içe geçmiş farklı kökenlerin nasıl yana yana durabildiğini, Marsilya ile birlikte

Akdeniz'in de bitmek tükenmek bilmeyen hikayelerle dolu olduğunu ve tüm bunların odağında bulunan müzenin kuruluş hikayesini ve geleceğe ilişkin planlarını bizlerle paylaştı.

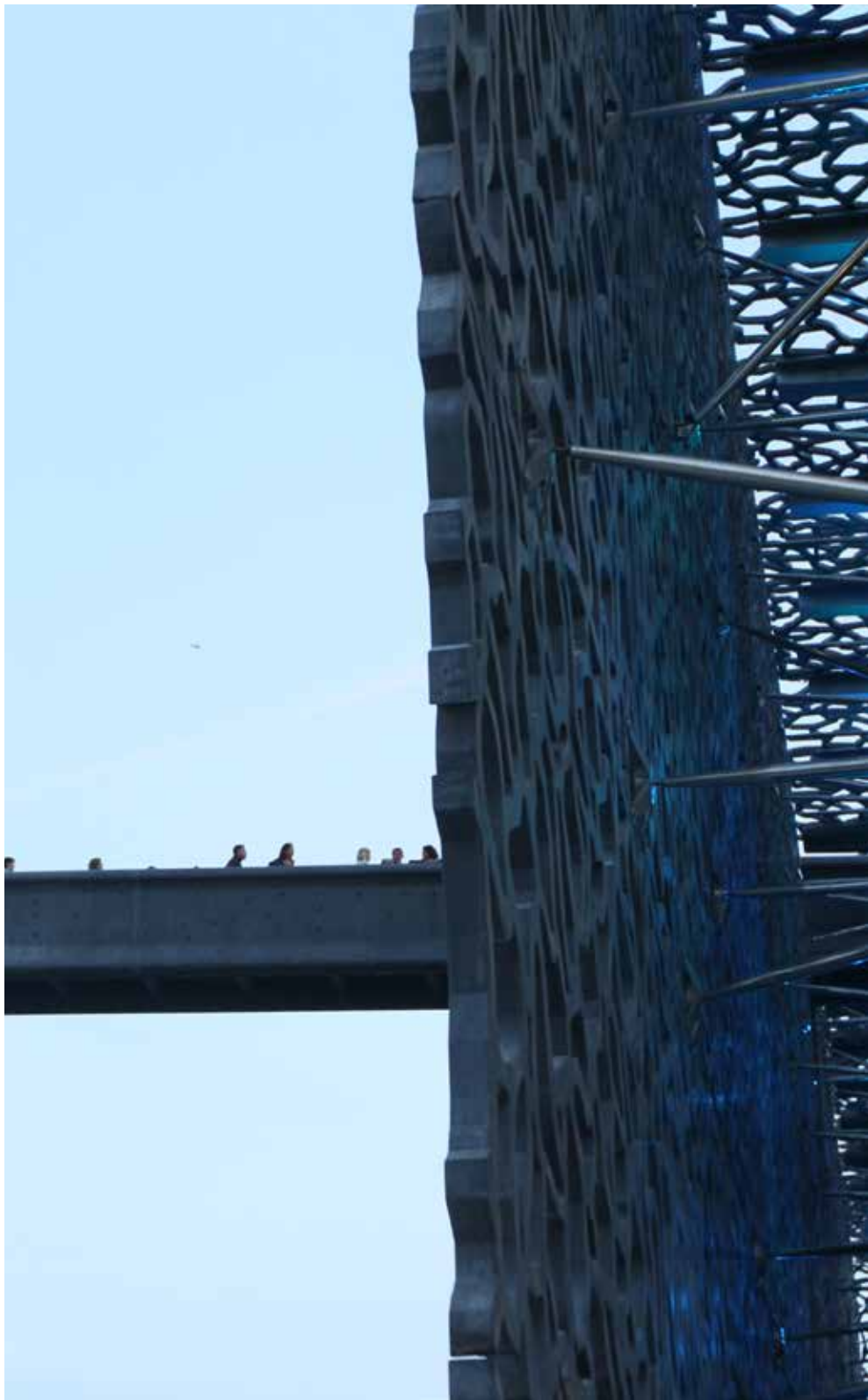
Marsilya, geriye doğru bakınca tıpkı İzmir gibi ucu çok eskiye dayanan bir tarihsel süreç boyunca Akdeniz'de hükmünü sürdürmüş, önemli liman kentlerinden biri. Provence ile birlikte 2013 Avrupa Kültür Başkentliği deneyiminden yeni çıkmış olan Marsilya, şimdilerde tarihin hangi uzak zamanlarına ve coğrafyalarına dokunmuş olduğuna dair köklü bir hafıza tazeleme yolculuğunda. Kültür başkentliği sürecinden geçerken edindiği irili ufaklı sayısız kazanımın belki de en çok ön plana çıkkanı, yıllar içerisinde kültür alanında ikonik bir yer edinecek olan bu görkemli müze.

MuCEM deneyimini rakamlarla ifade etmeye çalışacak olursak 250.000 obje, 130.000 baskı, çizim, poster ve tablo; 450.000 fotoğraf, 100.000'in üzerinde kitap ve süreli yayın, 140.000 kartpostal, 800 saatlik görsel - işitsel kayıt, yatayda binlerce metreyi aşan basılı arşiv kaynağı, bir oditoryum; atölyelere, eğitime, konser, seminer ve resepsiyonlarla sinema

gösterimlerine özel olarak ayrılmış alanlar; bir kitapçı, çocuklara özel tahsis edilmiş bir alan, panoramik teras, Göç Bahçesi, piknik alanı ve kiralanabilir venülerle günlerce sizi meşgul edebilecek bir yapının varlığından söz edebiliriz. Yalnızca Akdeniz Galerisi'ne bakacak olursak "Tanrının İcadı", "Tanrıların Doğuşu", "Kutsal Şehir Kudüs", "Vatandaşlık ve İnsan Hakları", "Bilenin Dünyanın Ötesinde" başlıklarını taşıyan ve bu odaklar üzerinden mitoloji ve kökenlere ışık tutan uzun süreli sergiler, sadece Akdenizlilerin değil; her dünyanın aklını başından alabilecek nitelikte.

Yolunuz düşerse, tüm bunların yanı sıra MuCEM'de şu sıralar devam etmekte olan üç süreli sergi mevcut: Akdeniz'de göç kavramı üzerine kafa yoran "Divine Migrations (Tanrısal Göçler)" sergisi 16 Kasım'a, farklı dinsel kimliklerin bir aradalığını irdeleyen "Shared Sacred Sites (Paylaşılmış Kutsal Mekanlar)" sergisi 31 Ağustos'a, Tunus'un güncel sanat üretiminden örnekler bakan "Traces (İzler)" sergisi ise 28 Eylül'e kadar ziyaret edilebilir. ✚

www.mucem.org

AKDENİZ'DE OLAĞANDIŞI BİR DEVR-İ DAİM

Özge Calafato tarafından hazırlanan ve 29 şarkıdan oluşan bu çalma listesi; Fas'tan Malta'ya, Suriye'den Kıbrıs'a, İspanya'dan Türkiye'ye, Akdeniz'in çoğulcu tınılarını ve zengin müzik geleneklerini bir araya getiriyor.

Keyiflenmek, hüzünlenmek, efkarlanmak ve heyecanlanmak için bir dolu tını...

Fotoğraf: Özge Calafato

- 1 Paris Combo *Moi, mon an me et ma conscience*
- 2 Jacqueline Taieb *La fac de lettres*
- 3 Alexia Vassiliou *Put The Blame On Mame*
- 4 Les Nubians *Autour de minuit (Round Midnight)*
- 5 Alkistis Protopsalti *Pame Xavai (It's A Pity)*
- 6 Duman *Yürek*
- 7 Şevval Sam *Güzel Bir Göz Beni Attı*
- 8 May Nasr *Katabtou Ileyki (I Wrote To You)*
- 9 Radio Tarifa *La Tarara*
- 10 Dahmane El Harrachi *Kifèche Rah*
- 11 Ofra Haza *Im Nin' Alu*
- 12 Yasmin Levy *La última canción*
- 13 Filippas Pliatsikas & Eustathia *Thelei Magkia*
- 14 Bülent Ortaçgil *Benimle Oynar Mısın?*
- 15 Georges Brassens *La mauvaise réputation*
- 16 Vinicio Capossela *Che cossè l'amor*
- 17 Bandista *Hoşçakal*
- 18 Manu Chao *Desaparecido*

- 19 Goran Bregovic *Hop Hop Hop*
- 20 Rudolf Stambolla ft. Anita Take *Ti Eja, Vashe Eja*
- 21 Himzo Polovina *Kad Ja Podjoh Na Bembasu*
- 22 Etnika & Frans Baldacchino *"Il-Budaj" Lament*
- 23 Róza Eskenázi *Trava Re (Manga Ke) Alani*
- 24 Stelios Kazantzidis *Siko Horepse koukli Mou*
- 25 Amr Diab *Amarain*
- 26 Kulna Sawa *Ana Erhabi*
- 27 Gultrah Sound System *Système Felet*
- 28 Ramallah Underground ft. Lethal Skillz *Qararat*
- 29 Soap Kills *Ahwak*

"Rethink the Mediterranean" by Özge Calafato:
From Morocco to Malta, from Syria to Cyprus, from
Spain to Turkey; 29 gems await your discovery in this
unusual musical journey.

